كتاب آداب السالكين

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 3093
Eski Kayıt No

رسالة في جواز دوران الصوفية
مؤلفي شيخ الاسلام زنبيلي علي افندي
رحمة الله عليه

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğü
1923

3093

(تعدد)
٤٢٢

١) اسمعيل حقي بكك كتاب الخطاب دن بر پارچه
٢) زنبيلي علي افندينك رسالة في جواز دوران الصوفية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا
محمد وآله وصحبه اجمعين كعبهٔ تشبيه اولندى كعب قدم
وساقك ملتقاسنده اولان عظمدركه طوپوق ديدكلريدر
ايكيجون انسان اوچ حياتی جاويدركه بری حيات ذاتيه
وبری حيات روحانيه وبری حيات حيوانيه در وبونلر
بر برينك تنزليدر واصل الكل اولان حيات ذاتيه دركه
تجلی نورينك باطنيدر ايكيجون هر حيات ظاهر بو حيات
باطنه ايله قائمدر وحيات ظاهرينك مفارقتی حيات
باطنه نك مفارقتنی مستلزم دكلدر ايكيجون ميّتك
حيوة ذاتيه سی واردر فصل سلوك بياننده در
معلوم اوله كه سلوك لغت عربده رفتن معناسنه در
كه كتمكدر وسالك مطلقا كيديجيدر كه الخانجم رونده
دير نته كيم كليجی يه آينده دير سلوك كرك عالم برده سياحت
اولسون وكرك عالم بحرده وكرك عالم ظاهرده سفر
اولسون وكرك عالم باطنده اولسون فاما اصطلاح
اهل الطريقه وارباب حقيقتده رفت وسير مخصوصدركه
جهلدن علمه واخلاق ذميمه دن اخلاق حميده يه وكندی
وجودندن وجود حقه حركتدر يعنی عالم ارواحدن

بری كذرانيديكی مراتب وجوده علم ونعوت كونيه والهيه ايله
اتصاف وجميع اعتبارات وجمله تعلقاتدن وبلكه كندی
احساسندن فناء كلی وحقله بقاء ذاتی لازمدر كه سلوك
مكمّل وكل مقاصد محصّل اوله پس سالك محصّل وسلوك
تحصيل وكذا سالك مجاهد وسلوك مجاهده وكذا سالك
نافی ومثبت وسلوك نفی واثباتدر يعنی كندوی وما
سوائی نفی ووجود حقی اثبات ايدوب عالم تعيّنه كوره
صورت توحيد اولان لا اله الا الله وعالم لا تعيّنه كوره
حقيقت توحيد اولان لا موجود الا الله سريله قائم
وبو استغراق واحاطه اوزرينه دائم اولمقدركه اولی
سلوك وآخری وصولدر وبو معنيدن اوتوری
ديمشلردركه خطوتان وقد وصلت نته كيم نظم فارسيله
كلور يك قدم بر نفس خود نه وان ديكر دركوی دوست
هر بينی نيك بين با اين وآنت كار نيست يعنی منزل
وصل الهی ايكی خطوه دركه بری ماسويدن اعراض وبری
حق مطلقه اقبالدر ولكن بو اثناده ظاهرده رهبر كركدركه
مرشد كاملدر وباطنده معين لازمدر كه عشق پاكدر
پس عشق الهی بين النورين برنار دركه ماسوای سوزدر
ايكيجون مقام عشق وشوق ومحبتدن حصه منده وحلاوتندن

بهره ور اولمیلر لذت ندر بلمزلر ودنیادن بی مذاق
جیقوب کیدرلر وبویله بی مذاق اولنلرک تألّه وریا
ضتلرینه اعتبار یوقدر زیرا اصل الاصول اولان معنی فوت
اولمشدر بلکه افراط ریاضتله کندی نفسلرینه یوق یره عذاب
ایدرلر عاشقلر الیه دنیا وآخرتده عذاب یوقدر ودیمشلر
درکه سرّ معرفت عین ریاضتدر وریاضت تحسین اخلاق
ویا تصفیهٔ محل ایچوندر که معرفته وسیله وفتح باب تجلّی یه
دریچه در بناءً علی هذا معرفة الله کمال اوزرینه اولیجق
افراط ریاضته حاجت قالماز وبعض ریاضت واردر که
ثمره سی اولماز واولسه دخی مقاصددن دکلدر ریاضات
فلاسفه کبی زیرا انلر قوت ریاضتله حرکات افلاکی ایشتمشلردر
وبعض مرتبه اذواق حاله دخی یتمشلردر افلاطون الهی کبی
ولکن طرف افکار ونظر غالب اولوب سلوک طریق
ایمان شرعی نابود اولمغله معرفتلری قاصر وعالم حسّ
وملکی تجاوز دکلدر پس سالکده طریقی اوزره طالب
لازمدر زیرا قرآنده کلور که وابتغوا الیه الوسیلة وبوندن
فهم اولندیکه سلوک دیدکلری طلبدر ومطلوب حقیقی
الله تعالی در زیرا طالب مطلوبی تعیین ایتمدکجه طلبی
صحیح اولماز والّا مجهول ومبهمی طلب لازم کلور وطلبده

دخی

دخی ظاهراً وباطناً اسباب معیّنه ترکدر ظاهرده اولان
اسباب منهاج سنّت اوزره عملدر یعنی شارعدن صادر
اولدیغی وصف اوزره عمل ومقارنت معلّم وشیخدر
وباطنده ایمان واخلاص واحساندر زیرا ایمان مأموربه
درکه اصل سعادتدر واخلاص واحسان ایمانک
لوازمندندر وانلرله مقیّددر نته کیم قرآنده کلور مخلصین
له الدّین ونیه کلور وهو محسن واونک اخلاصی توحید
شریعتدر که لامعبود الّا الله در واعلاسی توحیدی
حقیقتدر که لاموجود الّا الله در واونک احسانی
شهود خیالی واعلاسی شهود سرّیدر که بلا تقیید وجه
مطلقه نظردر الحاصل بو شروط بولنان سلوک
حال ایله اولمش اولور زیرا علم مجرد ایله سلوک اولماز
یعنی برکه علم یوزندن جمیع مقاماتی بلسه ولکن علم
آکا عین وذوق وحال اولمسه الحاصل سالک دینلمز بلکه
اهل علم واهل اصطلاح دیرلر نته کیم بو اعصارده رسائل
وافواهدن اخذ ایتمش چوقدر ولکن باطنلرنده اصلا
ذوقلری یوقدر وبلکه مرتبهٔ علملری بله سقط ومختلطدر
زیرا تقلیدده غلط چوق اولور وبعض کبار بیورمشلردر که
سلوک اولا برعمل مشروعدن عمل آخره انتقالدر که

هر بری علی وجه القربه اولمق شرطدر كركك اول عملده
فعلدن فعله اولسون وكرك تركدن تركه اولسون
وكرك فعلدن تركه وكرك تركدن فعله اولسون
اشته بونلر دورت مرتبه در كه انلر ايچون خلاصی بو قدر
يعنی سالكك صورت منزلدن منزله انتقال ايتديكی كبی
سالكك حقيقت دخی عملدن عمله انتقال ايدر ولكن
اول عمل نفس فعل اولمق لازم كلمز بلكه كاه اولور كه
ترك فعل صورتنده بولنور زيرا كركدر كه اوقات
امر مشروعی ويا نهی مشروعی استيعاب ايليه تا كه
بلا عمل كندر ايلميه وفعل واجب ومندوبه تعلق ايدر
تركی حرام ومكروهه تعلق ايتدوكی زيرا طريق خواصده
مباحه تعلق اولمز كه مباح انلره كوره محض امتحان
الهی در مكر كه ضرورياتدن اوله اونكيچون ملك
مباحه دعوت ايتمز بلكه شيطان دعوت ايدر زيرا
مباح طريق مكروه در ومكروه محظوره مؤدی در
پس ستدر رابع لازمدر وثانيا بر اسمدن بر اسمه
انتقالدر كه ترقيات معرفته اشارتدر زيرا هر اسمك
تحتنده معارف كثيره وحكم وفيره واردر واصول
اسما اون ايكيدر كه بعضيسی فنايه وبعضی بقايه دائردر

نتكيم يوقاروده ذكر اولندی وثالث تجليدن تجلی يه
انتقالدر زيرا هر معرفت موجب تجلی در كلدر وتجلياتك
اولی تجلی افعال وبعده تجلی صفات وبعده تجلی ذاتدر
وبو اوچ مرتبه يه تجلی عينی ديرلر كه خصوصا اهلينك
حاليدر واهل عموم واهل علمی ارشاده قادر اولنلر
بونلر در سائرلرك توحيد وتجليسی علميدر كه انلر
مرتبهء ارشاده واصل دكللردر زيرا ارشاد عينيله
اولور علميله اولمز نتكيم طرق مقاصده دليل
اولانلره بللودر يعنی بر كمسه بر طريقه بر قاچ كره سالك
اولمليكه آخره دليل اولمز والا ايكيسی دخی طريق كعبه دن
جيقوب تركستان يولنه كيدرلر نظر ايليه بر كمسه
احوال حج ومقامات كعبه يه تقدر عالم وواقف اولسه
بينه علمی كفايت ايتميوب كعبه نی معاينه يه ودليله محتاج
اولور نيجه معروفلر بو مقامده هلاك اولوب غيرلرينی
دخی افساد ايتمشلردر وحقيقتده سلوك بر نفسدن
بر نفسه دركه اول نفس نفس رحمانی ني مشتملدر انكيچون
عارفلر هر نفسده ايكی عيد ايدركه بری نفس داخل وبری
دخی نفس خارجدر زيرا دخول وخروجی حقيقيدر نتكيم
قرآنده كلور قل رب ادخلنی مدخل واخرجنی مخرج

صدق زیرا ادخال واخراج صدقات معناسی نفسات
بالکلیه فناسی وحقلت بقاسیله اولمقدر وبوندن فهم
اولنور که حقلت صفتی محض صدق ونفسات حالی
محض کذبدر وهرکیمده که اثر نفس اولسه اثر کذبدن خالی
اولماز بوجهتدندر که عباد مخلصین دنلدی یعنی فتح لام ایله
زیرا کدورات نفسانیه دن تصفیه وتخلیص اولنمشلر
وشائبهٔ غیریتدن پاک قلنمشلردر ونفس پاک اولیجق
نفس دخی پاک اولور فافهم جداً بو اسفاردن برحالدن
برحاله وبرمقامدن برمقامه انتقال ایدنه سالک دیدیلر
وبو مقاماتک کلیاتی مضبوط وجزئیاتی نامحصوردر
زیرا کامله کوره هرنفسده حقیله برقیم اولدیغی کبی ناقصه
کوره بر ذره واقع اولور وبرخط بولنور وبو عقبادن عبوره
مجاهدات بدنیه وریاضات نفسیه لازم اولدیغندن ماعدا
احوال سلوکه کماینبغی واقف برمرشده مقارنت لازمدر
زیرا صحبت اوچ دورلودر که بری صحبت جسمانیه در افواه
مشایخدن اخذ اولنور وبری صحبت روحانیه درکه ارواح
کملدن استفاده اولنور وبری صحبت الهیه درکه بالذات
حقدن استفاضه در صحبت اولی اغلبدر زیرا اکثر ناس
حسن ایله الفت ایلمشدر وعالم صورتده اخذ ایده کلمشلردر

وصحبت ثانیه نادردر زیرا تشخصین مابیننده مناسبت
روحانیه اولملق تلطیف مزاج وتعدیل طبیعتله اولور
کثافت عنصریه وغلبهٔ حکم امکان ایسه انکا مانعدر
وصحبت ثالثه آزدن آزدر زیرا مناسبت سریهٔ ذاتیه یه
موقوفدر بوایسه مناسبت روحانیه دن اصعبدر
اویس القرانیده رضی الله عنه بو مناسبت اولمغله بالفعل
حق تعالیدن اخذ ایله سرفراز وآنک طریقنه طریقت
اویسیه دیدیلر وطرق دخی بدایات وغایات
اراسنده متباین اولور یعنی بدایات وغایات متعین
اولدقدنصکره مابینی مسافه وطریق اولور وطریق
فی الحقیقه سیر وسلوکه شروع ایلدیکی بدایت مرتبه سنک
احکامیدر غایته ایرنجه پس سیر وسلوک واردرکه
سائر وسالک اولان کمسه اول احکام متعینه واحوال
مختصه یه تلبس اتمکدر تلبسی دخی جذب ودفعله
واخذ وترکله درکه امر ونهیک سریدر وشرائط سلوک
سکزدر دوام وضوء ودوام خلوت ودوام صوم و
دوام سکوت ودوام ذکر ودوام نفی خاطر واعتقاد
پاک وترک اعتراضدر زیرا طریق سلفدر که زمان
خلفه دک توارث اولنمشدر جنید بغدادی یه قدس سره

سؤال دلنوب نائل اولدیغکز دولت حقیقتده نه ایله
نائل اولدیکز دنیلدکده جواب ویروب شو درجه نك
التنده اوتوز سنه جلوس ایله ویدی ودارنده اولان
بر درجه یه اشارت ایلدی وابو یزید بسطامی قدس سره
اون ایکی سنه نفسنك حدادی وبش سنه دخی قصابی
اولدی وزنار ظاهرینی قطع اتمکده سکز سنه عمل ایلدی
وزنار باطنینی قطع اتمکده دخی نجه سنه لر اجتهاد قلدی
بو جمله دنصکره دخی نجه عقباتی قالدی که توفیق الهی ایله
احزانلری دخی کذرا ایدوب مقصد اقصایه ایردی
وتکمیل نشأ ایدوب انسان کامل اولدی والله الداعی
وهو الهادی شیخ ومرشد کامل ومکمل اودرکه مریدینی
نکاث تربیه وسلوك وکشفنده شیخوختنا اهلیته منتهی
اولنجه یه دك محتاج اولدیغی امورك جمله سنی جمع ایلیه
وهر طورده امور ملایم وغیر ملایمه عارف اوله وجذب
وفعله تربیه ایلیه وواقعات وخواطر وواردات و
وکشوفنه نما ینبغی مطلع اولوب خیال وحقیقت
وعلم عینی بری برندن تمییز وتشخیص قله واکر سلوکی
مرتب اولوب عناصردن موالیده وموالیددن طبایعه
وطبایعدن مقام لوح وقلم واندن علم وعینه طوغرلی

مشاق کثیره ولسرسر چکلور واکر اول مردن ستر حیاتك
سیرنی یالماولورسه طرفه آسان زیرا سالکك حالنه
کوره شیخ دخی مجاهده وزحمت چکر فاما فی زماننا کار طریقت
غایته ایردی که عمرنده مرید اولمین کمسه لر ادعاء شیخوخت
ایدوب کمال جهالتلرندن جهال وضلاله مشیخت ایله اجازت
ویرر اولدیلر تاکه نامهلری مشتهر ومریدلری متکثر اوله
ارلرنده بری وفات ایلسه یرلری توارثا ولنوب
اوغللرین صغیر وکبیر مقاملرینه اجلاس ایدرلر واندردن
خرقه وتاج کیوب ارزاده دروعزیز زاده در دیو تبرك
ایدرلر ومشایخ منزلنه تنزیل ایدرلر فهذه مصیبة
قد عمت ولعل هذه طریقة قد تمت فاندرست آثارها
والله اعلم باصحابها ودیمشلردرکه بر شیخك ادب شرعی
وطریقتی اولمیه اکر حالنده صادق ایسه آنکا اقتدا صحیح
دکلدر ادب آیینه سری حقیقت واصل اولان کمسه نك
صفتدر ابتدا عالم حس غائب منکشف اولوب خلق
خانه لرنده طاعت ومعصیتدن نه کارده ظهوره کلور
پس اکر بو صورتده اسم ستار له متحقق اولمیوب
هتك اسرار ایدرسه ترك ادب اتمش اولور وانك
حالنه شیطان قاریشور وبوندن فهم اولندیکه ترك

ادب ایدن حال اهلنه اقتدا صحیح اولمیجق حالدن خالی
اولان ادبسزه نجه اقتدا اولنور پس شیخ اودرکه پرادب
وکامل اوله که سیر الی الله ده غایت مقاماته بالغ اوله
زیرا سیر فی الله نهایت یوقدر وکذلک مکمّل اوله صیغهٔ
فاعل اوزرینه که طالبلری حقه ارشاد ایدوب تکمیل
اتمکه قادر اوله یعنی کمالی کندی نفسنی وتکمیل غیری حسبیله در
نته کیم قرآنده الا الذین آمنوا وعملوا الصالحات وتواصوا
بالحق وتواصوا بالصبر ودیمشلردر که ایکی شیخ آراسنده
دخی بر مرید اولماز اگر مرید تربیه وسلوک ایسه
واگر صحبت تربیه یوغیسه جمیع شیخلر شیوخله صحبت ایتاسلر
والکاصحبت برکت دیرلر ولکن اولی اولان بر قپویه ملازمتدر
وبعض کاملر بردن زیاده شیخه خدمت ایتمشلردر آنک
اصلنده صحبت تربیه ده اشتراکی یوقدر بلکه بر شیخلک
بر مدت تربیه سنده اولوب آنک حالنی نقد ایتدکدن
صکره اذنیله آخره انتقال ایدر ویا خود وفاتی سببیله
ناقص قالوب غیره تردد ومراجعتدر نته کیم شیخ
اکبردن قدس سره منقولدر که بیورمشلردر هر قنغی شیخلک
تربیه سنه دخول اتمک مراد ایتدم ایسه ابتدا طهارت
واغتسال ایدوب قپوسنه واردم ومقدم اولان حال

ومعرفتمک

ومعرفتمک جمله سنک نقضنی قلبمدن سلدم بعده شیخه
دخل اولدم زیرا مجلس شیخه طولو وارن آدم شیخدن ناخذ
ایتدیکنی وضع ایده جک یر بولمز وبونده فنایه تنبیه
واردر تا که عارف کندوبی بیلور یرینه قومیه ومعرفتنه
مغرور اولمیه لسان فارسیده کلور تراکی بود چون چرخی
التهاب که ازخود پری ناهجو قندیل زاب یعنی قندیل
صو ایله طولو اولدیغی وقت یاغ قومغه یر قالماز
پس اوصاف رذیله دن بوشالمق گرکدر تا که قابل
نور وجالب صفا وجاذب ذوق معرفت اوله
ودیمشلردر که انسان کامل انتقال ایلسه ده باقیدر
ومابینلرنده فرق بودر که بقائله باقی اولانه دوام
علمی وابقائله باقی اولانه دوام امثال واردر انکیچون
انسان کامل ازلا وابدا حی باقیدر که عوارض ایله
متغیر اولمقدن مبرادر انسان ناقصک حالی
ایسه بویله دکلدر بو جهتدندر که انسان کاملک
بعد الانتقال بدننه انحلال کلمز وروحی دخی کما کان
جمیع عالمده دور ایدر ودنیاده ایتدیکی تدبیرلری
ایلر نته کیم قرآنده کلور فالمدبرات امرا وآنک
اعقابی قالمه دخی سلسله سی باقیدر نته کیم قرآنده

کلوران شانئك هو الابتر وعمری قصیر اولمق بقاسنی
منافی دکلدر بناءً علی هذا انسان کامل وآدم جامعه نهایت
یوقدر ونهایتی اولمیان نیجه فانی ومنقرض اولور بلکه ظهورنده
تفاوت بولنور فافهم والله اعلم اشته شیخ اولنجه بو وصف
وبو علم اوزرینه اولمق کرکدر تاکه ذکری باقی واثری
قائم وفیض دائم اوله برکره ابو یزید بسطامی قدس سره
زماننده شاکردی دیمشکه برکره ابو یزیدی کورمك
بیك کره اللهی کورمکدن خیرلودر زیرا حقك خلقه
ظهوری علملری قدردر پس استاذ یوزندن تعلیم
بولنمدقجه مجرّد حقی کورمك کفایت ایتمز زیرا کوردیکی
حق اولدیغن بلمز انکیچون الکا مشاهده دیرلر
رؤیت دیمزلر ومبایعه اولنان صورتا اوج طائفه
در که بری رسل بری شیوخ ورثه وبری سلاطین در
وفی الحقیقه الله تعالی در وذکر اولنان طوائف بیعت
اتباع اوزرینه اتدیکیچون شاهدلردر وبو طوائفك
شرطی قیام بامر الله در ومبایعه ایدنلرك شرطی مأمور
اولدقلری یرده متابعتدر ورسل معصوم وشیوخ
محفوظ اولدقلری جهتدن معصیت ایله امر ایتمزلر
بلکه شرطلری اولان قیام بامر الله اوزرینه دائملر وعدل تاملکه

قائملردر

قائملردر وسلاطیندن شیوخله مخالطه وآنلره متصل وبیعت
کرده اولانلر دخی محفوظ ومنصورلردر والا ساقط ومخذوللردر
زیرا خلقه حقیقت ارتباطی یوقدر تأثیر ایسه باطندن ظاهر
طلور پس باطن ظاهره محراب ومسند اولمغله ظاهرك قوتی
ضعفه مبدل اولور وقوتی صورتنده حالی دخی استدراج
ومکر وحیله محمولدر وحفظ قلوب مشایخ لازمدر والا انلیه
مقابله سنده بر موذی ایله مبتلی اولور پس امامکه سمع
وطاعت اوزرینه مبایعه اولنمشدر بر امر مباح مأمورجه
واجبه متحول اولوب عملی مقابله سنده اجر واجب ویریلور
زیرا امر امام لاحق اولمغله حکم اباحت مرتفع اولور شول
جهتدنکه امام شارع منزله سنه تنزیل اولنمشدر ظاهرده
اولو الامر اولنلرك رتبه امری بویله اولیجق باطنده اولو
الامر شیوخك رتبه سی نه اولمق کرکدر فهم اولنه خصوصاکه
امر ظاهره امر باطن دخی منضم اولوب اولو الامر مطلقا
بر ماده ده متحد ومتفق اوله لر بو صورتده وجوب عمل
متأکد اولوب خلافنده اولنلر نفسانی وشیطانی اولورلر
وشیخکه انسان کامل اوله ملأ اعلی آنك رؤیتنه ازدحام
ایدرلر خلق پادشاهك رؤیتنه ازدحام ایتدکلری کبی
پس هر عصرده جلوه کر عرصه وجود اولان اهل شهود

دخی انلرك كلشن حسن وجماللرندن بر ورق وآیینهٔ دهرده
رونما اولان صور مطلقهٔ الٓهیه دن بر صورت حق اولمغله
ملكلر كوكده بندك یریوزنده آدم افكنده كه الحاصل
كتاب وجود حقیقتك اسراری وكتاب وجود ظلیتك
لطائف كاملك نسخهٔ جامعه سنده دروانك كاملك
عبادتی عبادت شهودیه در عبادت حجابیه دكلدر
وبو تقریردن مفهوم اولدیكه انسان كاملك درجه سی
قرب حق بلكه جمع مطلق در لوهر عصرده عدد اولیاء
عدد انبیاء ماضین قدر در پس امتك كمالی كمال انبیایی
جامع اولمغله التی بیك سنه ده متفرق كلان انبیانك
مدت محمدیه اولان بیك سنه نك هر عصرنده انلرك
عددی قدر اولیا كلدی وبو اولیا علوم شرعیه
وحقیقیه ایله مقامی انبیایه قائم اولدیلر بو جهتدن
ختم الانبیادن صكره نبی كلمك اقتضا اتمدی و
حسینك رضی الله عنه نبوتنه ذاهب اولان كمسه
بو معنیدن غافل وكمال محمدی جاهل اولدی نته كیم
كلور لا نبی من بعدی بیوردی صدق رسول الله
وبعد ایدن یه بعدای بتردین جملها شمیلرك نبوتنه
قائل اولدی بلمدیكه نبی نك نبوتی ورسولك رسالتی

وقطبك قطبیتی مرتبه مقوله سیدركه انتقال وتوارث
اقتضا ایتمز زیرا بعض علومك انتقالی مرتبه نك دخی
انتقالنی موجب دكلدر زیرا مرتبه وصف زائد وامر
خارجدر نسأل الله خیر المسالك والحفظ عن الوقوع
فی المهالك وختم الاولیاء ظهور ایتدكده مأذون اولدیغی
وجه اوزره بیان سر وحدت وكشف رحمت قلدی
بر وجهله كه عقول عقلادن خارج اولمغله بعض قاصرین
آنی اكفار دخی ایدوب شیخ الكفر دیدیلر وبزعم فهم اتدكمز
اوزره اكبر اولیا واكبر مشاهد حق اولمق جهتیله در
نته كیم كتاب فتوحاتدن مفهوم مدر واكفر اولدیغی كفری
طاغوته تعلق حسبیله در نته كیم قرانده كلور ومن یكفر
بالطاغوت ویؤمن بالله وانك كلامنده كلور وجنة
الفردوس للكافر یعنی فردوس كه اعلا الجناندر وجود
مجازی ظلمتنی وجود حقیقی نوریله ستر ایدن ایچوندر و
طاغوته كفر دخی بو معنایه دركه جمیع ماسوایدن بوشانك العزیز
نته كیم قرانده كلور ووجدك عائلا فاغنی وبو معنایه
شیخدن زیاده فقر وغنا ایله متصف یوقدر پس
طاغی اكفر دیمك فی الحقیقه شیخه نسبت مدح اولدیغی
بلمیوب مدح بما یشبه الذم ایدر وبو كمال ظهوره تناسب

زمانڭ دخی مقتضای حکمت اولمغین حقیقت شناس
ومعرفت اساس مدّت الغیّه نڭ اواسطنده کلمشدر
نته کیم ترجمه سنده ظاهر اولور وشیخ حقنده واردا اولمشدر
انت مسکنی وخزانه غیبی ومستقر علمی پس شیوخ ثلثه نڭ
اوّلی سرّ الانبیا ختم الاولیاء الشیخ محیی الملّة والحقّ والدّین
ابو عبد الله محمّد بن علی العربی الطائی الحاتمی الاندلسی
الشهیر بالشیخ الاکبر والمسك الاذفر والکبریت الاحمر
قدّس سرّه الاطهر شیخ مذکور بلاد اندلسدن مرسیّه ده
بش یوز التمش سنه سی شهر رمضانڭ اون یدنجی اثنین
کیجه سی ولادت ایلمش وعلوم شرعیّه تحصیل ومعارف
تعیّنیّه یی تکمیل وکتب جلیله نشره تصنیف واجزای علملك
اسرارینی بری بریله تألیفدن صکره التیوز اوتوز سکز
سنه سی شهر ربیع الاخرڭ یکرمی ایکنجی جمعه کیجه سی
دمشق الشامده انتقال ایلیوب صالحیه ده دفن
اولنمشدر پس ختم الاولیانڭ معناسی اندن صکره
اولیا کلمز دیمك دکلدر بلکه اول مشرب مخصوصده ولی کلمز
دیمکدر الحاصل حضرت شیخڭ کمالاتی ضبط قلمدن
بیرون وادراك عقلدن خارجدر زیرا مفصّل اسمنه
مظهر اولوب حقائق الٰهیه وکونیّه یی علی التفصیل

قلمه

قلمه ابتدا اولنمشدر والفاظ نبویّه دن اخذ اولندیغی
اوزره اصطلاحات قومی اوّلا او وضع ایلمشدر اندن
مقدّم ذات وصفات وافعاله کما ینبغی لباس کیدرمش
یوق اکرچه که اسراری فهم ایدن چوق ایدی واظهار ایلدیکی
اموره مأذون اولمغله کمه الکا ظفر بولمدی ووجودنه
سوئله تعرّضه قادر اولمدی حتّی بر دفعه مفتی شام قتلنه
فتوای ویروب علما جمع ایتدکدنصکره مصلّی اغتسال
ایچون حوضه غوص ایلدکده بر یدی قدرت ظاهر اولوب
مفتی نڭ بوغازینی صقدی وجاننی مضیق برزخه طقدی
ونمازینی قلمق ایچون نیه شیخه مراجعت ایتدیلر پس اول مقوله
تعرّض صددنده اولمق سبب سخط قهّار وباعث انتقام
جبّاردر زیرا حق تعالینڭ اولیاسی ایچون غضبی اشدّ
عفونڭ شبلی ایچون غضبی کیدر پس مؤمنلره واجب
اولان کامللره حسن اعتقاد وسوء ظنّدن احترازدر
دنیاده معرفتلرندن واخرتده شفاعتلرندن احترازدر
محقّق اولانلره معامله بو اولیجق مبطل اولانلره دخی معامله
نه اوله جغی نمایاندر والله الهادی الی سبیل الرّشاد ومنه
التّوفیق لصحبة الاخیار الامجاد طریق جلوتی ختم خاتمة
الطّرق درخاتمیّتده ایسه سرّ ختم الانبیاء اظهردر انکیچون

محمد رسول الله دنلدی احمد رسول الله دنلمدی زیرا
رسول اللهك احمدیتی عالم ارواحه ناظردرکه مقام خلوت
وتجرد محضدر نتکم محمدیتی عالم اجسامده دائردرکه مقام
جلوت وتعلقدر زیرا مقام تبلیغ ومرتبهٔ دعوت و
ارشادك حکمی اوصاف الٰهیه ایله ظهور ودائرهٔ کثرتدن
نقطهٔ یبی خلقه برو ز درکه بو مرتبه دخی قبل الموت متحول
اولور وصورت اخری بولورانکیچون قرانده کلور و
استغفره یعنی امر تبلیغ ودعوت تمام اولدقده نصکره
ظلمت کثرتی نور وحدت ایله ستر اتمك مطلوبدر
زیرا رجوع ومبدأ اوله عودت وقیددر ودنمشدرکه
قطب ایله حق تعالی ایمانی والیاس ایله ولایتی وعیسی ایله
نبوتی وخضر ایله رسالتی حفظ ایلر وبومجموعله دین حنیفی
محفوظ اولور وجمیع اولیا دائرهٔ قطبده در زیرا قطبك
اسمی جامعدر طائفهٔ افراد دائرهٔ قطبدن خارجدر
دیدکلری دائرهٔ قطبده اولدقلرینه شعورلری یوقدر
معناسنه در زیرا جبال حقده مرتبه لر در وقاموسده
کلورکه اوتاد الارض جبال واوتاد البلاد روسا
واوتاد الفم اسنان ودینلر درکه طریق الٰهیده دورت
ارکان واردرکه معرفت باری تعالی ومعرفت نفس

ومعرفت

ومعرفت دنیا ومعرفت شیطان اوزرینه دور ایدر اول ارکان
اربعه صمت وعزلت وجوع وسهردر پس فجانان خلقدن
وکندی نفسندن اعتراض ایدوب اکسنلك دخی کرندن
صامت وذکر الله ایله ناطق اولسه وفداء جسمانیدن اعراض
قلسه ومنامی ترك ایلسه بو درت خصلتك اجتماعی
سببیله بشریتی ملکیته وعبودیتی سیادته وعقلی حسه
وغیبی شهادته وباطنی ظاهره تبدل ایدر ودنمشدرکه خضر
علیه السلامك آب حیاته وصولی عسکر اسکندره صو
طلبی ایچون مقدمة الجیش اولوب مصلحت مسلمینه بو
بولندیغیچون الجزاء من جنس العمل موجبجه فیض ایدوب
وعمر جاودانی بولدی پس ای مؤمن سن دخی طریق خضری
یا کلمه وبدننده نقدر فتور وار ایسه دخی خدمتدن قالمه
زیرا بو یولده مسافرسین ومسافر کیتدن قالسه منزلی
بولمز وآخر وصول مراده شادکام اولمز والله الهادی
وعلیه اعتمادی حضرت خضر علیه السلام شرح وبیانده در
خضر لقبدر زیرا بر ارض یابسه اوزرینه جلوس ایتدکده قدرت
الٰهیه ایله مخضره اولوری ونماز قلدیغی زمان دخی چوره سی
کیاه سبز ایله تازه لنورلری جبرائیلك علیه السلام رکب
اولدیغی فرس الحیاتك بصدیغی یره یشللندیغی کبی وعامه نك

روز خضر دیدیکی بو مقامدندر زیرا اول کوناردە وجه ارض
نباتاتله حیات بولورو آنک کنیه سی ابو العباس و اسمی
بلیادر و پدرینک اسمی ملکاندر و بعضیلر حضرتک نامی
ملکان بن ملیان بن کلیان بن سمعان بن سام بن
نوح در دیدیلر سیوطی رحمة الله علیه تفسیرندە سورە کهفدە
ابن عباسدن روایت ایدرکه خضر حضرت آدمک علیه السلام
صلبی اوغلیدر آخر زمانده دجالی تکذیب ایچون عمری
تطویل اولنمشدر و ابن عساکر دیمشدر آدمه موت حاضر
اولدقده اولادینه وصیت ایلدیکه بعد الوفات جسدی
اندک ساکن اولدقلری مغارەدە بله اوله صکره طوفان
نوح اولدقده جسدینی مغارەدن چیقاروب سفینه یه
الدیلر بعدە نوح علیه السلام سفینه دن خروج ایتدکده
اوغللرینه دیدیکه اولام آدمدن هر کیم آدمی دفن ایدرسه
اکا طول عمر ایله دعا ایلمشدر پس اولادی دفنه قیام
کوستردکلرندە خضر آرالرندە بله ایدی و جمله دن اول
دفنه توتی و مباشرت ایلدی حق تعالی دخی انجاز وعد
ایلیوب اکا حیات باقیه ویردی بو صورتده دخی خضر
اولاد آدمک صلبیه سندن اولور و بعضیلر دیدیلرکه
خضر ابناء ملوکدن ایدی صکره اختیار زهد ایدوب

تارک

تارک دنیا اولدی و بعضیلر دیدیلرکه خضر حوالی شیرازدە
تولد ایتمشدر و الیاس آنک جدینک عمیدر و بعضیلر
دیدیلرکه ذو القرنینک خالەسی اوغلیدرکه سفر ظلماتدە
انک مقدمة الجیشی اولوب عسکری ایچون صو تتبع
ایدردی آب حیاته مصادف ایدوب شرب و اغتسال
ایتمسیلە حیات ابدیه بولدی نته کیم قول مشهور و مقبول
علیه در بعضیلر دیدیلرکه خضر ایکیدر بری خضر ذی القرنین
و بری دخی خضر موسادرکه اولیاء بنی اسرائیلدندر
و حضرتک نبوت و حیاتی عند ارباب الحقائق متفق
علیه در و مصاف اولدیغی ذو القرنیندن مراد ذو القرنین
اولدرکه اکا اسکندر یونانی دیرلر حضرت خلیله ملاقی
اولان و سدی بنا ایلین و ظلماته دخول ایدن اولدرکه
قرآنده مذکور و نبوتی مختلف فیه دیدیوخسه ذو القرنین
ثانی دکلدرکه اکا اسکندر رومی دیرلر اسکندریه دە
صاحب میل و آیینه بو اسکندرکه کافردر و آنک وزیری
ارسطاطالیس دیدکلری حکیم مشهوردر و اکثری علماء
و شعرا بو بابدە خطا ایدوب یونانی یی رومی ظن ایلمشلردر
و خضری صاحب آیینه ایله ذکر ایلمشلردر و دیمشلردرکه
حضرتک مونتنه اسلادلیل یوقدر و اکا فلان بادشاه

کوننده فلان شهرده وفلان وقتده وفات ایتمشدر دیو شایع
اولوردی نته کیم سایرلری شیوع بولمشدر وشیخ اکبر حضرتلری
وابوطالب مکّی وحکیم ترمذی وسائر سادات امت قدس الله
اسرارهم حیاتنه ذاهب اولدقلری دلیل قاطعدر زیرا اهل کشف
صحیح خطا اوزرینه اولمق ممنوعدر بعضیلری مماتنه ذاهب
اولدقلری آیت وحدیث ایله جواب بودرکه آیت بودرکه
دنیانک عدم بقاسنه دالدر پس فانیده اولان دخی فانیدر
اکر فناسی تأخیر اولنذیسه بله دیمکدر نته کیم ابلیس حقنده انّك
من المنظرین دنلدی مع هذا عاقبت میتدر وابلیس یوز یکرمی
سنه ده برکره تجدید اولندیغی کبی خضر حقنده دخی مصرحدر زیرا
یوز یکرمی سنه عمری طبعی در پس عمر طبیعی نهایتنه ایردکده
تکرار اذن حقله ماء الحیاتدن نوش ایدوب بحسب الحکمت
تازه لنور وبعض فوائده ملائکه دن اولمغه ذاهب اولدیلر
ملائکه ایسه الی یوم القیمة منظرین در سؤال اولنورسه که
لا نبی بعدی حدیثی حضرتک عدم بقاسنه دالدر زیرا نبی در
جواب بودرکه انک نبوتی نبوت عیسا کبی منقضیه در
پس حالا اکر خضر واکر الیاس واکر عیسی ولایت مرتبه سیله
قائملردر وخضر وعیسی بوعاشدن اولمق اوزره تمتع ایتملر
ایدی لاجرم خواص حق اولمغله دعالری مستجابدر وصحبت

ورواتیلری دخی عند اهل الحدیث ثابتدر وکتب کلامیه ده مصرحدر
که ذهب العظمی من العلماء الی انّ اربعة من الانبیاء
فی زمرة الاحیاء الخضر والالیاس فی الارض وعیسی وادریس
فی السماء و دیمشلردرکه خضر قراده والیاس دریاده اولور
یعنی بحسب الغالب حاللری بودر والا خضر دریاده دخی
بعض اولیایه ظاهر وسفینه یه داخل وبعض صلحایه معاونتی
باهردر زیرا ایکیسی حقیقت واحده کبیدر اسحاق اسمعیل
کبی علیهما السلام انکیچون ذبیحده اختلاف اولندی
پس هر قنغسنه نسبت اولنورسه صحیحدر زیرا صفت
تسلیمده اشتراکلری واردر خضر والیاسک صفت
تروحن وامداد واعانتده اشتراکلری اولدیغی کبی سؤال
اولنورسه خضر بطندن والیاس قبضدن کنایه وردیکلری
ندر جواب بودرکه بو کلام خضر والیاسک وجودلرینی
نفی ایتمز حضرتک کرچه حیاتی ثابتدر ولکن بحسب الغالب
ظاهر اولان رائی نک صفت غالبه سیدر ویا خود
اروحدن برصورتیدر وبسط دیدکلری حضرتک قوای
مزاجیه وروحانیه سی عالم شهادت وغیبه مبسوط
اولدیغیدر وسالکک خضری عینی بسطیدر تشکیم
الیاس عینی قبضیدر وحضرتک وجودی ودنیاده

بقاء حياتی و مواضع ضرورتده ظهور و امدادی مقرردر
و بو فقير حقی يه اراه الله آياته الكبری طريق جده و مكهٔ
مكرمه ده خصوصا حجر اسماعيلده و عند باب البيت الشريف
برقاچ دفعه ظاهر اولوب ضميرمی كشف و مشكلمی حل
و خيرله دعا ايليوب جعلك الله من الانفاس ديو
تشريف ايلدی و كندينك خضر اولديغنی تعريف قلدی
و حقنده اصلا شبهم قالمدی و سؤال اولنورسه كه حضرت
موسی و خضردن قنغيسی اعلمدر جواب بودر كه هر بری
من وجه اعلمدر مطلقا دگل اگرچه ان عبدا من عبادی
بمجمع البحرين هو اعلم منك حديثی هل اتبعك علی ان
تعلمن مما علمت رشدا بيوردی و حضرت انا علی علم
علمنيه الله وانت علی علم علمك الله ديديگی اتحاد الدر
زيرا موسانك خضره متابعتی خضردن اسم باطن اقتضا
ايلديگی بعض اسرار ولايتی تعلم ايچون ايدی بوندن
خود خضرك مطلقا افضليتی لازم گلمز سؤال
اولنورسه كه يديوز يگرمی تاريخنده مدينهٔ منوره ده
دوه جيلر ميانده عربده واقع اولوب بربرلرينه طاش
آتوب جنك ايدركن خضر عليه السلام اوراده بولنمغله
باشنه طاش طوقنوب شكسته و اوچ آی قدر اندن ورمنا

اولديغی

اولديغی بندر جواب بودر كه مجمع البحرين سربدر زيرا
بحر وجود و بحر امكانك حقايقنی جمع ايلمشدر مرتبهٔ
امكانك حكمی ايسه ابتلادر نته كيم غزوهٔ احدده رسول الله
صلی الله عليه و سلم واقع اولدی پس ورثه يه دخی ابتلاء
صورتيدن ميراث واردر و ستر حاله مدار و اختبار ناسه
دائردر

فصل ائمهٔ اربعه بياننده دركه امام اعظم و امام
شافعی و امام احمد و امام مالك دررضی الله عنهم معلوم اولاكه
بو دورت امام اهل فضل و حقيقت كمالده كالحلقة المفرغة
لا يدری اين طرفاها قبيلندندر فاما ترتيب و مراتب
اعتباريله تفاوت اوزره در خلفاء اربعه نك تفاوتلری
كبی ايكيجون امام اعظم حسن بصريدن خضردن موسی ام
منزله سنده در بونلرك اگرچه هر بری مراتب اربعه ده
كامللر و شريعت و طريقت و معرفت و حقيقتده واصللر
ايدی ولكن امام اعظمك نشأه سنده غالب اولان
شريعت و علم ظاهر ايدی حضرت موسی كبی و حسن بصرينك
نشأه سنده غالب اولان حقيقت و علم باطن ايدی
خضر كبی ايكيجون امام شمس المشرق اولوب سراج الامة
دنيلدی و مذهبی آفاقه منتشر اولدی نبوت انبيا
عليهم السلام نبوت محمد ايله صلی الله عليه و سلم ختم

اولندیغی کبی مذاهب ربعنک مذهبیله مختوم اولسه
کرکدر وحسن قمری المشرب اولوب شمسک فلکی
اوسع اولمغله امام مظهر اسم رحمن وحسن مظهر اسم رحیم
اولدی وجعل فیها سراجا وقمرا منیرا یعنی سراجک
قمر اوزرینه تقدیمنده امامک حسن اوزرینه تقدمنه
اشارت واردر زیرا امام مظهر اسم اول وظاهر وحسن
مظهر اسم آخر وباطندر اسمین اولین ایله تقدمله
مقدملردر نته کیم قرآنده کلور هو الاول والآخر والظاهر
والباطن وبروسه ده متواری خاک اولوب مرتبه
اربعه ده کمال بولان کمال دده روح الله روحه بیورمشلردر
امام اعظم ایچون توجه ایتدکده کوردمکه بر دریا ایچنه غوص
ایدر اورادن آنی چقاردیلر وقراده لازمسن دیو ساحله
قودیلر یعنی عالم حقیقتده ایکن اجتهاد مرتبه سنه تنزیل
ایتدیلر تا که نفعی عام اوله انبیا کبی وامام شافعینک رحمه الله
تعالی اوتاد اربعه دن اولدیغی متفق علیه در ولکن اسم
الهیسی وارکان اربعه بیتدن قنغی رکنه ناظر اولدیغی
معلوم دکلدر وامام احمد رحمه الله تعالی حقنده حضرت
صدیقدر دیو شهادت ایتمشلردر وشیخ اکبر قدس الله سره الاطهر
حضرتلری فتوحات مکیه ده احمد بن حنبل مشرب عمر رضی الله

عنه

عنه اوزرینه کلمشدر وحضرت عمر مشربی اوزرینه کلانی
اقطابدندر دیمشدر وامام مالک رحمه الله تعالی امام
مالکک خود کمالنه شیخ اکبرک انک مذهبی اوزرینه
انتسابی اظهر دلیلدر زیرا متبوع وصاحب المذهب
کامل اولسه تابع ومقلد دخی کامل اولماز وبو تقریردن
فهم اولنسکه ائمه مذکوره حقنده رحمهم الله تعالی اعتقادن
درس ویرمشلر ومجلس سکاری یه کیرمشلر دیدکلری
مؤولدر یعنی اجتهاد واستنباطه اشتغاللری سببله
عامه ایله ذوقه متعلق صحبت ایتمدیلر وخاصه خصوصنده
رمز وایما ایله اکتفا ایلدیلر واسرکلر مقامنده کورندیلر
زیاده تمکین ایله تلبسلرندن ورداء بقا صحوله مرتدی
زیرا هر واصلک بر مقامی وهر سالکک بر طریقی مخصوصی
واردر انکیچون کندی طریقی اوزرینه کورمدیکی سالککی سالکی
طریقدن اجنبی قیاس ایدر جعلنا الله وایاکم من الواصلین
الی ذروة التحقیق دون الواقفین فی وسط الطریق
فصل سلوکه متعلق احواللری بیان ایدر ارض وجودی
اصلاح ایتمین کمسه محصول حکمت الهیه ومعارف
ربانیه امید ایتمک بعید در حتی اکل حلال صورتنده
بله غفلت ایله تناول ایلمک دخی مورث تنزلدر زیرا

بسر غذاء ابتداء حیاتدر ووجود حیاته نفسکره بقا حیاتدر
پس حیات وبقا غذادن متولددر وغذانک جمیع
موجوداته سریانی ولکن انسان وحیوانده اظهر ونباتده
ظاهر وجماده خفی وعقولده اخفی درزیرا عقوله حی
علم واو دراکله حی در وغذانک مراتبی واردرکه غذاء اوله
منتهی اولور وغذا اولدن مراد تجلی حق وفیض مطلقدرکه
بقاء کائنات انکا منوطدر شویله که اکر نور الٓهی خلقدن
بر نفس منقطع اولسه جملهسی ظلمت عدمه داخل اولوردی
وانسان تعین اول ومجمع جمیع اسما ومظهر تجلی ذات
اولمغله غذاء الکائنات در وقلب اخلاص ایله ونفس
ایمان ایله وروح توحید ایله وسر ادب ایله تغذی ایتدکجه
کمالاتنی حاصل اولماز بلکه بو مرتبهلردن صکره
خلقی هدایت وارشاد ونصحه مستعد اولوب مقام
رسول وحال وارث حقیقیله تحقق بولمقدرکه بجمیع الوجوه
سعادت ابدیه احراز ایتمک مقامات مذکورهیه
وصول ومنازل کمال وتکمیله دخول ایله در وبو
انسان درکه صاحب الوقت والزمان ومصرف الاکوان
وموضع نظر رحمن ومحل اوامر سبحان وستر القدر ومحرم
الاعلان در انکیچون عباد الله المخلصین اعین اهل شرکک

ونفاقدن

ونفاقدن مستورلر وانواع بلا وامتحان تحتنده مقهورلردر
بو سببدن اثرلری نابدید ودوربین اولمینلره ادرکلری
بعیددر کرچه تعریف الٓهی واقع وباخود ذوق صحیح
جامع اوله اللهم انا نسئلک اللحوق باولیائک
والوصول الی منازل اصفیائک فارحمنا برحمة
خاصة نعم اجزاء الوجود اتک اهل الکمال الفضل
ومزید الجود وعظماء طریقت ورؤساء اهل حقیقت تصحیح
ایتدکلری اوزره حدیثده کلورکه الشریعة اقوالی
والطریقة اطواری والمعرفة رأس مالی والحقیقة
نقد حالی شریعتدن اقوالیله تعبیر ایلدی زیرا شریعتدن
مراد وضع الٓهی احکام دین درکه عباد اللهه وصولی
نبی داعی ورسول هادی لسانیله در بوجهه شریعت
اقوال مجرده در دیمک دکلدر زیرا اقوال مجرده در
که نسخه آفاق وانفسک حقائقی انده مندرج واسرار
غیبیه الٓهیهنک دقائقی انده مندمجدر ولکن ناظر قشر
اولان لذت میوه بلمز وشیر ایله قناعت ایلین سمن
وزبدهدن حظ المز بلکه رموز وحدت وکنوز حقیقت
آجلسه کفردن ناشی ابدال زبیم جنبک در مصحف زر
وقفنجه الن مصحفه اوروب ظواهردن آیرلماز وبونلره

ناظردر شول معنی که حدینده کلور اترکوهم وحتا یدینون و
قرآنده کلور ولا تجادلوا اهل الکتاب وطریقنده اطوارله
تعبیر قلدی مقصودی افعال مرتبه سنه ترقی در یقال
فعل کذا طوراً بعد طورٍ ای بعد تارةٍ وقول مشهورده
کلورکه رحم الله امرأ عرف قدره ولم یتعد طوره یعنی
مقدارینی بیلن کمسنه حدینی تجاوز اتمز پس بوراده طور
حد معناسنه کلور ولکن هر حده وصول بر فعل و حرکت
ایله اولمغله حد تاره معناسنی مشتمل اولدی و قرآنده
کلور وقد خلقکم اطواراً بو اطواردن تارات سبعه درکه
ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین آیتنده مبیّن در
یعنی انسانک طور اوّلی یعنی نشئ جسمانیه سی جهتندن
طین درکه تراب وماء مختلط در بعده نطفه وبعده علقه
وبعده مضغه وبعده عظام وبعده لحم وبعده نفخ روحله
صورت اخری در پس انسانک خلقت طبیعیه سنک
کمالی تارات سبع مذکوراوزرینه مبنی اولدیغی کبی نشئ
روحانیه سنک کمالی دخی اطوار مختلفه اوزرینه در عبوره
موقوفدر زیرا سلوک راه حقده کزکدرکه منازل
عناصر کثیفه دن مراتب موالیده سفر ایلیه بعده درجات
طبایعه ترقی قیله بعده عالم ارواحه متوجه اوله بعده عالم

علمه

علمه دخول ایده عین حقیقته کمربسته عزیمت اولوب
کیده و بو حقیقته جنت مضافه دیرلر نته کیم قرآنده کلور
فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی و بو جنتک قپوسنه
سرادقات عزت چکلور خانداننده نظر خلق بالکلیه
منقطع اولور و ملائکهٔ مقربین بله انلره اطلاعدن
قالور انکیچون انسان کامل معلوم و مجهولدر
یعنی آثار حسیه سی جهتندن معلوم دیلر و حقائق
معنویه سی یوزندن مجهولدر حق تعالی معلوم
و مجهول اولدیغی کبی فافهم ولا تسئل فانه بالعبارة
لا ینحل الحاصل قاصد کعبه اولان کمسنه هر کون بر منزله
انتقال و بر مقام ارتحال ایلدیکی کبی که اکا کرّات
حرکات و مرّات نزول دیرلر سالک راه وحدت
اولان دخی نفس بنفس بر اسم الهیه دن بر اسمه سفر
و بر حالدن بر حاله کذر ایدوب مطلب اعلا و مقصد
اقصایه دک سیر و سعی ایدر اول اسفار و حالاته
اطوار دیرلر که حال عروجده اولان منازله دائردر
نته کیم نزولده دخی اول اطوار اوزرینه یوریوب
هر برندن عبور اتمش ایدی و سفر اوّل که نزولدر
غایتنه غربت دیرلر زیرا مقام عیندن جدا دوشوب

اسفل سافلین اولان نفس و وجودی عنصری یه تنزّل
ایتمشدر بو مرتبه ایله اصلندن انک یری دکلدی
بلکه اورایه سفر ایتمسی اسماء الٓهیه ده سیر و صفات حقّک
حقّک حقایقنه اطلاع و جمال افعالی مشاهده ایچوندر
و سفر ثانی که عود جدر وطنه توجهدر که نفسنی بولدقدنصکره
ربّنی دخی بولمغه عزیمتدر پس بولدقده وطنه داخل اولور
ولکن بو مرتبه یه من وجه غربت دیرلر زیرا آشناسی اقلّ
قلیلدر و انکا اشارت ایدوب حدیثده کلور فطوبی
للغرباء من امتی یعنی غرباء ایکیدر بری صوری و بری
معنویدر صوری معلومدر معنوی دخی ذکر اولندی
بو ایکیسنک حقنده کلور من مات غریبا فقد مات
شهیدا و بو تقریردن ظاهر اولدیکه طریقت محمدیه نک
دخی ظاهر و باطنی واردر که ظاهر اعمال شرعیه و باطنی
احوال مرعیه درکه وارد طریقه اطواری انکا دائردر یعنی
اطوار محمدیه اولان طریقت خصوص اوزرینه طریقتدر که
اهل حقّک وصول حقنده خصوص اوزرینه سالک اولدقلری
یولدر خلافت امامتدن خصوص مرتبه اولدیغی کبی پس
هر امام خلیفه اولمدیغی کبی هر اهل شریعت دخی خصوص
اوزرینه اهل طریقت اولماز زیرا اهل شریعتک سعی اعمال

اخرویه

اخرویه در اهل طریقت کبی احوال غیبیه یه دکل و احوال
غیبیه کرچه امور شهادتیه ده مندرجدر نته کیم دینلمشدر
التجلیات الوجودیة مرآة التجلیات الشهودیة
فامّا اطّلاعی اولمیان کمسه اندن اعمی و اجنبیدر زیرا
بالفعل اهل مشاهده دکلدر پس انک حالی شول
فقیره بکزر که خانه سنده کنز دفین واردر ولکن اوکا
وقوفی اولمدیغندن شول فقیر قالمشدر انکیچون علماء
رسوم اولانلر علماء حقائق یانینده فقرادر و بو تقریردن
اقوال و اطوارک سرّی تخصیصی ظاهر اولور یعنی شریعتدن
اقوال و طریقتدن افعال و احوال ایله تعبیر اولندی
مع هذا شریعت اقوال مجرّده دکلدر نته کیم بالاده ذکر
اولندی زیرا حال دیدکلری معنی بولنمدقچه شریعت قال
مجرّد کبی اولور انکیچون اهل ظاهره ارباب قیل و قال
دیرلر کویا که بالکلیه لباس عملدن عاریلردر و بو بیان
بدیعدن ارباب طریقته دخل ایدن علماء قشورک
جهالتلری ظاهر اولور زیرا مسلک صوفیه محققین عموم
و خصوصه دائر اولان طریقتدر که طریقه محمدیه مطلقدر
سائرلرک ایسه طریقت مقیده در که طریقت ظاهره
مجموع ظاهر و باطن دکلدر فاعرف و طریقت مذکوره

بحسب الغالب قطع علائق وعوائق وریاضات ومجاهدات
واعمال شاقه یه منوط وظاهر وباطن نجه احوال معاملاته
مربوط اولمغله عزائم ایله عمل ومحافظهٔ آداب وارکانه
طریقت دیدیلر یعنی بو مقوله معناده عرف خاص اولدی
والا رخصتلر ایله عمل ایتمك دخی مقامنه كوره عزیمتدر
انكیچون ذو عزیمت اولانلر امکاننه كوره عزائم ورخصتك
هر بریله عمل ایتمکی عزیمتدن بلورلر شول جهتدن که ایکیسنك
بله اتیانمده محبة الله واردر اهل طریقك ناقص اولنلری
ایسه رخصتلره رخصت دیرمیوب غلط ایدرلر پس انلر
ترك نوافل ایدنلره بکزرلر مع هذا اتیان نوافلده محبة الله
واردر نتکیم حدیث قدسیده کلور لا یزال عبدی یتقرب
الی بالنوافل حتی احبه وبو معنادن غافل اولنلره وخلافنه
طوتانلر صوفی بارددیرلر طریقی عشقده فی الجمله حرارت
کسب ایتمش اولسه ایدی او مقوله تخلفه داثر اولان
زهدی احراق ایدروازاده لر یولنه کیدردی بعده ذا
رسول الله صلی الله علیه وسلم معرفتدن رأس ماله
تعبیر ایلدیلر زیرا رأس مال که سرمایه در تجارتده ربح
ونمایه سببدر معرفة الله دخی ترقیات جلیله یه باعثدر
نته کیم قرآنده کلور هل یستوی الذین یعلمون والذین

لا یعلمون زیرا بو علمدن مراد علم مطلقدر که علم شرایع
واحکام وعلم حقائق والهامدر وعالم بالاحکام اولنلرك
امثلر اوزرینه فضیلتی نجه ایسه عالم بالله اولنلرك دخی
عالم باحکام الله اولنلر اوزرینه رجحانی اویله در پس
کار سود دنیاده معرفة الله در که اندن بی بهره اولان
سرمایه سز تاجر کبیدر وبو معنادن امانت ایله دخی
تعبیر اولنور زیرا جمله اعضا وقوی امانتدر که هر بریندن
بر حکم الهی مطلوبدر پس قلبدن مطلوب اولان
اخلاص ورحدن مطالبه اولنان معرفتدر علم
وتقوی وسلوك یوزندن حاصل اولان علم الهی
درکه انکا شبهه وحیرت وقدح دخول ایتمز وطریقت
باطن شریعت اولدیغی کبی معرفت دخی باطن طریقتدر
زیرا سیر وسلوکله حاصل اولور معانی وحکم درکه اسما
وصفاته تعلق ایدر اسما وصفات ایسه مراتب
ذاتدن حاصل اولان اسرار دخی اسرار ذاتدر و
حقیقتدن نقد حال ایله تعبیر ایلدیلر زیرا نقد
حال نفسه درکه حاضردر وتمییز الدراهم وغیرها
معناسنه دخی کلور معرفتدن مراد ایسه عین در
یعنی علمدن عینه وصولدر وشرالحقیقه عینك

متحد اولدیغیدر زیرا هر کثرت بر وحدت ایله و جمیع وحدت
دخی عین واحده ایله قائمدر پس واصللرک حاللری
نقددر که عین حقیقتدر و بو معنی قبل الوصول دخی
نقددر ولکن محجوب اولان و ضاللردن غافل اولمغله
انکا کوره نقد نسیه اولدی نته کیم رجوع دنلدی و حقیقت
نقد عارف اولدیغی کبی نقاددر که جید و زیوف
طریقت تمییز و حال صحیحی غیر صحیحدن تشخیص ایلر زیرا
اعلم حاله محتاج دکلدر فاما حال علمه محتاجدر انکیچون
علم لدنی و بلکه مطلق معرفت احوالدن افضلدر
و حقیقت دیدکلری معرفتک باطنی و غایتیدر
کویا شریعت عالم اجساد و حقیقت عالم ارواح
کبیدر که مافوقی عالم علم و انک دخی ماوراسی عالم
عین در پس انک ظاهری اسم ظاهرک
مرتبه‌سنه ناظر و باطنی اسم باطنک مقاماتنه دائردر
انکیچون کمالات ظاهره و باطنه‌یه جامعدر و شول
سالک که سر شریعتدن غافل و عمل ظاهردن عاطلدر
انده سر الهی یوقدر بلکه طریقت زائغه و معرفتی باطلدر
و حالی الحادی محضدر نعوذ بالله و بو اعصارده بو
زیغ و ضلالک اربابی حتی کوه حسابدن بیروندر

قائلهم

قائلهم الله انی یوفکون و ابراهیم ادهمدن قدس سره
مرویدر که دیمشدر که احتشام طعاممدن بر لقمه ترک
ایتمک مجاهده نفس طریقیله قیام ایلدن خیرلودر
و شیخ شبلینک قدس سره اوغلی کثرت اکلدن تخمه
اوله قده شیخ بیوردیلر بو حال اوزرینه وفات ایلسن
نمازک قلمزدم دیدی زیرا نفسنی قتل ایتمکله معصیت
کبیره ایشلمش اولدی و ضرر دینی سی بودر که هلاک
ابده مفضی اولور زیرا فضول کلام و نظر و مشی و جماع
و انواع حرکات موذیه‌دن خالی اولمز و جوع عنده
ینابیع حکمت واردر و مفتاح دنیا شبع و مفتاح آخرت
جوعدر و جوعک مقامی مقام صمدانیدر که مقامی
عالیدر زیرا چوق اسرار و تجلیات و احوالی مشتملدر
الحاصل ریاضت بحسب اللغه اتب صعبی انقیاد ویره
اولور و عالم وجودده نفسدن صعوبتلو نسنه یوقدر
انکیچون دیدیلر که ریاضت اخلاق نفسانیه‌سی
تهذیبیدر که ظلمات طبعدن خلاص اوله و تحمل
اذی و امثالنده سهولت بوله زیرا شرائط طریقتدن
بری دخی عدم التأذی بأذی الناسدر بو معنانک
حصولی ایسه کثرت ریاضته موقوفدر تا که بقیهٔ طبع

قالمدقده ذلول اوله و بالجمله ریاضت عند المحققین تحسین
اخلاق و عند الحکماء تصفیهٔ محل ایچوندر الحاصل محل
غیره مشغول ایکن نه توجه روحانی قابل و نه شهود وارد
غیبی حاصل اولور ایچون دیمشلردر که ثبت العرش ثم النقش
یعنی اساسی اولمدقجه بناء قورلمز و آیینه پاک اولمدقجه
یوز کورنمز و فتح اوچ دورلودر که قرآنده مذکور اولدیغی
اوزره فتح قریب و فتح مبین و فتح مطلقدر نتکم سورهٔ
صف و فتح و نصرده مبیندر ولکن ارباب حقایق عندنده
فتح قریب مقام قلبده فتح ملکوت افعالدر و بو مقامده
نفسک حجاب حسی منکشف اولوب افعالی
افعال حقده فنا بولور و بو فتح مبین مقام روحده فتح
جبروت صفاتدر و بو نفسک حجاب خیالی زائل اولوب
صفاتی صفات حقده فنا بولور و فتح مطلق فتح لاهوت
ذاتدر و بو مقامده نفسک حجاب عقلی زائل اولوب
و همی مرتفع اولوب ذاتی ذات حقده فنا بولور و بوندن
فهم اولندیکه افعال صفاته و صفات ذاته حجاب
اولدیغی کبی قلب دخی روحه و روح دخی سره حجابدر
و انفاق مال ترک دنیایه اشارتدر که حجاب ظلمانیدر
و انفاق نفس ترک عقبایه رمزدر که حجاب نورانیدر

بونلره

بونلره خطوتان دیرلر و قرآنده کلور ان الله اشتری من المؤمنین
اموالهم و انفسهم بان لهم الجنة دیمشلردر که بو اشترا
عالم قدمده و یا عالم بلیده و یا صلب آدمده واقع
ایدی نتکیم عرض امانت دخی صلب آدمده ایکن
ایدی یعنی آدم علیه السلام عرض اولنمق ذریتنه عرض حکمنده در
محکیدرکه ابلیس یوم قیامتده احتجاج ایدوب یارب
عبادندن اموال و انفسنی اشترا ایدوب جنتی انلره
ثمن ویردک ولکن حکم شرع بودرکه مبیعک عیبی ظهور
ایتدکده رد اولنور پس حکم شرع علی عبادکی بکا رد ایله زیرا
مالاری و نفسلری عیبلودر دیدکده حق تعالی بلی حکم شرع علی
شرع بودر ولکن مشتری مبیعی عیبی ایله قبول ایده جک
رد اولنماز دیو مجیب اولیجق ابلیس مخجل اولوب قاله
و مؤمن اهل یقین و تمکین اولسه اضطراب نفسه اویماز
و حقه توکل زیرا الله تعالی موجود حقیقیدر انکا استناد
ایتسه منصور اولور مؤمن کبی و دیمشلردر که هرکسه بدایت
حالتده صاحب مجاهده اولمسه بو طریقدن شمه بولماز
زیرا سلوک حقیقی نفسنی مألوفاتدن قطع و خلاف
هوسی اوزرینه حملدرکه زیاده صعوبتلودر انکیچون
فنا فی الله مؤدیدرکه مقام بقادر اگرچه سالکک

دفع مضرّت نفس و شیطان و جلب رحمت رحمانده مدار
شغلی ذکر الله در ولکن عمل بدن ایله اولان مجاهده سی
معین مقصود و وسیلهٔ مراددر شول جهتدن که عالم
دنیایه نزولدن غرض اعمال قلب و قالبدر که تمام تکلیف
وابتلا آنکله حاصلدر وابتلانک غایتی جملهٔ اسما یوزندن
حقه ارتباط و جمیع وجوهدن اتصالدر الله تعالی
انسانک قلب و نیتنه نظر ایدر یوخسه صورت
وعمله التفات ایتمز یعنی اگر باطنی حسن ایسه ظاهری
دخی مستحسندر والّا یالکز حسن صورت کفایت ایتمز
ومردود واصلی قبول عارضی ایله سعادت بولماز
محلّی خوفدر نعوذ بالله بو جهتدر که هر عمل آخرکی
حقیقتنه مناسب اولان صورتده تمثّل ایتسه کرکدر
مقدّماتی وقت احتضارده بللو اولور و قرانده
کلور وینبئکم بما کنتم تعملون و ماله مال دیدکلری
میل نفوسدن اوتوریدر وانسان فقیر بالذاتدر
حوایج ایله چوقدر و مال قضاء حاجات ایچوندر
پس بالطبع وسیلهٔ مقاصد اولان ماله میلدن
منفکّ اولمدی و فقیر بالذاتک معناسی بودر که
انسانک صفت ذاتیه سی فقردر و دنیاده تعلّقاته

صالح

صالح امور کرچه چوقدر ولکن اعظم اصنام ذهب وفضه‌در
نته کیم قرانده کلور واجنبنی و بنیّ ان نعبد الاصنام زیرا بعض
اکابر علما بوراده اصنام سیم و زر ایله تفسیر ایلمشدر پس
معدن ذهب وفضه اسم عزیزه مظهردر و وجودی
آدمدن مقدّمدر زیرا حیوان آدمدن ونبات حیواندن
ومعدن دخی نباتدن اقدمدر که بو اوچه موالید ثلثه
دیرلر وانسانک نشأ عنصریه سی اسفل سافلیندر
که مراتب وجودک منتهی اولوب اسم جامع مظهر
اولوب ومرتبهٔ مطلقه سی اسم رفیعه مقابل کلمشدر
پس انسانک حرفی میم ومرتبه سنک حرفی واودر
فاعرف و دنیانک ملعون اولدیغی غالبا معدن
مذکوره کوره در والّا دنیاک ما یشغلک عن ربّک
موجبجه هر نسنه که تعلقه صالح اوله ملعوندر و ملعون
اولان فی الحقیقه تعلقدر یوخسه دینار سنک امثالدر
یعنی انک کبی درکه ظاهر و باطن مرتبه دور زیرا جمیع اشیا
شواهد توحیددر نته کیم دیمشلر هر کیاهی که زمین
روید   وحده لا شریک له کوید و علم غذاء روحدر
حدیثده کلور نعم المال الصالح للرجل الصالح زیرا مال
صالح غیر صالحه غیر صالحدر زیرا حلالی حرامه صرف ایدر

صلوة وتراوج رکعت اولدی بری ذاته وبری صفته وبری
فعله ناظردر و وتردخی ایکی قلندیکه بری وتر النهار که صلوة
مغربدر وبری دخی بعد العشاء اولان وتر لیلی در
انکیچون تأخیر مندوب اولدی تاکه نهار صلوت مغربیله
ختم اولندیغی کبی لیل دخی وتر مذکور ایله مختوم اولوب
وحدانیت وفردانیتنك مقام ومرتبنك آخری اولدیغی
باهر اوله وعبودیت ایکیدرکه بری عبودیت اضطراردر
که اداء فرائضدر وبری دخی عبودیت اختیاردرکه اداء
نوافلدر وفرائضده جماعت مشروعه اولدی زیرا عبودیت
اضطرار اولمغله مساهله سز اولمدی بلکه حضور تام وتنزیه
وجلالی معبودی معرفت کامله لازم کلدی وحضور
تام اولمیجق جماعته ضرورت قویه واقع اولدی زیرا افراد
جماعتدن هر برینك صلوتندن بر جزئی مقبول اولسه
هیئت اجتماعیه سی صلوة واحدهٔ مقبوله صورتنده اولوب
اجزاء باقیهٔ غیر مقبوله یه شفاعتله جمله نك قبولنی
ایجاب ایدر باخصوص قرق نفر بولنی عرفی حکمنده در
دیدیلر ولیکن ابه علی مقبول ورجاسی معمولدر و
دعاء قنوت که وترده اوقنور ابی بن کعبك رضی الله عنه
کتابت ایلدیکی مصحفده ایکی سوره اولمق اوزره جمیع

سور قرآن یوز اون التی در فاما مصحف زید رضی الله عنه
اك آخر مکتوب ومعروض نبوی اولان مصحف اولوب
ایکنده دعاء مذکور معدوم اولمغله منسوخ اولوب
سور قرآنیه یوز اون دورت اولمق اوزره قالدی وحالا
خلق الندہ مصحف زیدك مصحفی صورتیدرکه الحاامام
دیرلر حضرت عثمان رضی الله عنه انکله عمل ایدوب اطرافه
دخی اندن نسخه لر ارسال اتدی مصحف عثمان دیدکلری
بودر یوخسه کندی خطیله یازدیغی مصحف دیمکدکلدر
زیرا عثمانك کندی خطیله مصحف یوقدر وجمیع اشیا
فی الحقیقه معدوم ومدوذنب وجود دیدکلری وجودده
تعدد وتوهم اتمکدر پس اکر کندی وجودی واکر غیرك
وجودیدر جمله سندن غائب اولوب وجود واحد اثبات
اتمدکجه اخلاص حاصل اولماز وحضور فی الصلوة دیدکلری
نیتك اجزاء صلوتده اولندن آخرینه دك استصحابیدر
انکیچون دیمشلردرکه مصلی قلیلدر زیرا اکثر ناسك
قلبی بیحضوردر وبعض ارباب مشاهده حسن ایدوب
دیمشلردرکه نمازك ظاهر وباطنی برك برینه شفیعدر
یعنی حرکات ظاهریه سبب اولان باطنده نیت و
اعتقاددر ونیت ابتدا کمال صلوته تعلق اتمشدر

انکیچون حکمی جمیع اجزاء صلوته ساری اولوب اثناء صلوته
واقع اولان وسوسه وغفلتک نقص نشأ صلوتده تأثیری
اولمیوب حکمی مرفوع اولور ان الله بالناس لرؤف رحیم
واصناف اراده‌دن نیت مفضل اولدی زیرا عملک قبول
وردنده حکمی واردر وعامل اولمیانی اجرده عامل الحاق ایدر
واعمالده اولان نیتی ملک بلمز الله تعالی بلکیچون هر عملکوره
سدرة المنتهی واردر ونیتک شرطی اخلاصدر واخلاصک
حقیقتی شرک خفی‌دن خلاص اولمقدر وبر عملی بعد الاداء
کورممکدر ونمازده تسبیحات ثلثه مشروعدرکه اوچی حس
وایکنجی خیال واوچنجی عقل ایچوندر یعنی الله تعالی کرچه مصلی
نک قبله سیدر قبله سنده در ولکن حس وخیال وعقل ایله
ادراک اولنمقدن منزهدر زیرا وصفی لیس کمثله شیء در
توحید لغتده برشینک واحد اولدیغی بیلوب واحدر
دیو حکم ایتمکدر واصطلاحده ذات الهیه نسب واضافاتدن
قطع وتصورات افهام وتخیلات اوهام واذهاندن تجرید
ایلمکدر ووحدت صفت حقدر ووحدانیت واحدک
وحدت ایله قیامیدر ووحدت صفت تنزیهیدر زیرا
حقده تنویت وکثرت وقید اولماز پس انک وحدتی
وحدت حقیقیه در انکیچون آنک مقابلسنده کثرت

تعقل

تعقل اولنماز وتصور ضد توقف ایتمز وآنکا وحدت دیدکلری
آنکله غیریله اعتبار اولنمقدن تنزیه ایچوندر زیرا کان الله
ولا شیء معه دنلدی وکذالک تفخیم ایچوندر زیرا استغنا
وعدم عجزی مشعردر پس حقک وحدانی کثرت مقابلسنده
اولان وحدت اولمدی که وحدت مقیده در زیرا
وحدت مقیده مقابلی اعتباریله مخلوقدر بلکه بو وحدت
مقیده نک مبدائی اولان وحدت اولدیکه وحدت
مطلقه در وحق تعالی اطلاق ذاتیله مطلقدر وعالمده
هر موجودک حقه وجه خاصی واردرکه آنکله حق آراسنده
اولوجهله واسطه یوقدر واول موجود وجه مذکوردن
حقدن مستفیض اولمقده در پرتو شمس واقع اولدیغی
محل اول پرتوله شمسدن دائما استفاده ایتدیکی کبی
کرک اول موجود بو معنائی بلسون وکرک بلمسون
پس هر کسده سر الهی واردر ولکن فهم محقق ویا خود
کشف صحیح یوقدر شول فقیر ودر ماندہ کبی که ساکن
اولدیغی خانه ده دفینه واردرکه اندن خبردکل پس الله
تعالی موجود ایدی که آنکله بله اندن غیری واجب
لذاته یوغیدی صکره ممکن انک نور تجلی سی ایله وجود
خارجی بولدی وحقه مرآت اولدی بو جهتدن ممکنک

عین ممکنه‌سی مستوره اولوب ظاهر اولان حق اولدی تاکیم
عاینه‌یه نظر ایدن کمسه‌یه عاینه کورنمز بلکی متجلّی اولان
رائینک صورتیدر آنکیچون حضرة الامکانه آینه دیدیلر
و بو صورتده کورونن صورت اثناده حق اولدی
زیرا کائناتی خلقدن مراد کندی ذاتنی سیر و تماشادر که
مرتبهٔ استجلادر و انسانک تلبس ایتدیکی لباسک
کربیانلری لا کلمه‌سی صورتنده کورینور ولکن چه سودکه نفی
وجود ایتمشلردر و اکر محجوب کبی نفینک ظاهرنده و لفظنده
قالمشدر اکر صورت توحید کافی اولیدی توحید مرتبه
اربابی که جمیع اشیادر جمله نجات بولورلردی ولکن مرتبه
نده و سرّی نده و صاحبی کیمدر معرفته محتاجدر و دیمشلردر که
فی کلّ شیئ فیه کلّ شیئ یعنی جمله اسمانک سرّی بر ذرّه‌ده
بله موجوددر ولکن بالقوّه‌در بالفعل کلدر و تجدید ایمان
و نظر و استدلال بالغ اولانلره کوره‌در حد نظره ایرمینلر
والدین حکمنده‌در یعنی اکر والدین مؤمن ایسه‌لر اولاد
دخی انلره تقلید و متابعتیله مؤمنلردر و الّا قنغی
دین اوزرینه بولندیلر ایسه انکا الحاق اولنورلر بر
کمسه‌نک قلبنده تذکیرک تأثیری اولمسه اول کمسه‌ده
حقیقت ایمان یوقدر زیرا قلب قسوتی قبول ایدوب

تجربی

تجربی اولمشدر تجرا ایله تلیین و تربیه‌یی قبول ایتمز قرآن
ایله تربیه ایچون نزول ایتمشدر الحاصل بر کمسه هر نقدر
کمالات روحانیه اهلی و بلکه بعض مکاشفات و مشاهداتدن
حصّه‌مند دخی اولسه مرتبهٔ ایمانی محافظه ایتمدکجه ساقطدر
و ایمان دخی حکم رسوله متابعت ایله مقبولدر و مؤمن
کامل وجه بلاقفادر که هر جانبی بصردر زیرا وجود حق
هستنده‌در وجود حق ایسه بتون وجهدر و ایمان و ثمراتی
تازه‌لک کلمهٔ توحید و کهنه‌لک قبول ایدر یعنی اکر
استعمال اولنورسه تازه و تر طوردر و الّا کهنه و پژمرده
قالور پس صباح و اخشام لا اله الّا الله کلمه‌سنی تکرار ایله
تجدید ایمان لازم و اصلاح عمل واجبدر پس انسان
جمیع ماسوادن حتّی کندی نفسنه بیله تعلّقدن منقطع
اولوب خلوتخانهٔ سرّی تخلیه ایتمدکجه ایمان حقیقی آنده
مقام طوتمز و تعلّق مذکور وار ایکن دعوای ایمانده اولانک
ایشی بتمز زیرا یار و اغیار بر یرده جمع اولمز پس تعلّق
ماسوای غفلتدن و وجود ممکن اثبات ایتمک وهمدن
ناشیدر آنکیچون لا اله الّا الله دنلدی یعنی بو کلمه وهم
ناسی دفع ایچوندر و الّا فی الحقیقه لانک وجودی لادر
یعنی حقایق ممکناته ساری اولان تجلّی الهی اول

حقایقی کنهی اوزره ادراکه مانعدر زیرا تجلّی الٰهی بلنمدکجه حقایق
دخی معلوم اولمز انکیچون دیمشلردر که لا یعرف الله الا الله
یعنی وجود کونی وجود ظلّیدر وظلّ مظلولکه وجود حقیقی در
فی الجمله آنی ادراکه وسیله در تنبیه دکل تشکیم سایه پرتو
شمسه وپرتو دخی نفس شمسه دلیلدر وعارفلر دیدیلر که
وجودک جمله سی کلمات اللهدر وواردات رسل اللهدر
وهر ناطقک نطقی علم الٰهی وسرّ ربانیدر ولکن فهم لازمدر
وبعض عارفین بیوردیلر که آخرت لفظنده اولان تا
عارضه در ولاحقه در اصلی آخردر که الله تعالیدر زیرا
عروج عبادک نهایتیدر خصوصا قیامت کبری فرعی
اصلدر وکثرتی وحدته وتفصیلی اجماله رد ایلجوندر الانسان
الکامل غذاء الکائنات یعنی مغتذی غذا ایله بقا بولدیغی
کبی کائنات دخی انسان کامل ایله بقا بولور وشول
که انسان حقیقی اولمق صددنده در غذاء روحانینک
قدر وقیمتن بیلور انکیچون وقتنی کسب معاش صوریه
حصر ایتمز بلکه غذاء مذکوری جلبه سعی ایلر بو سببدن انسان
کامل صحبتنه ملازمت قیلور و مائده سنه طفیل اولور
ودیمشلردر که آخرت دنیانک قلبیدر چونکه حجاب
مرتفع اوله وقالب قلب اوله انتقال کبی بر صورت

ظهور

ظهور ایدر بو جهتدن موطن دنیا وموطن آخرت دیرلر
مع هذا موطن بردر یعنی موطن دیمک احکام تجلیات
واختلاف ظهورات حسبیله در نظر ایله که لیل ونهار
متحددر ولکن لیل القاء ظلّ ایتدکده نهار مستتر ونهار
اظهار فتح ایتدکده لیل محتجب اولور عشا ومغشی
دیدکلری بودر وعالم ایکیدر که عالم اعلا وعالم اسفلدر
بو ایکی عالمک بربرینه ارتباطی واردر وارواحک اجسامه
ارتباطی اولدیغی کبی اگرچه که اصلنده حقیقت واحده در
بو جهتدن قبرده سؤال ایچون ایکی ملک ظاهر اولور که
بری عالم اعلایه وبری دخی عالم اسفله ناظردر پس
بونلر فی الحقیقه سنک علم وعملک صورتلریدر که سندن
خارج دکلدر وملک الموت دخی بویله در که مظهر
اولدیغی سرّ الٰهینک صورت قهریه سیدر که اسم
جامعه داخلدر وانسان کاملدن فنا بولان نفس
وطبیعت حکم جهتندندر که تعلقندن قطع وتزکیه در
انکیچون جنّته دخولده مستصحب اولمیوب بلکه ناره
القاء اولنوب نار آنکله ممتلی وهل من مزید دیمسی منقطع
اولسه گرکدر واکا قدم جبار دیرلر شقه بر مخلوق قدر که
ذکر اولنان نفس وطبیعتک صورتیدر وسرّی

وسرّی اخلاصی بیلدکلری سرّی قدردرکه حق تعالی آنک
علمنی اکثر عرفادن اخفا ایتمشدر زیرا خالقی مخلوقدن
و قدیمی محدثدن تمییزدر و توهم تعدّدن ساحهٔ معرفتی
خالص قیلور و ذنب وجوددن تخلیص ایلر و هرکسک
اخلاصی استعدادی قدردر آنکیچون مراتب توحیدده
تفاوتلری واردر برکمسه کندینه اصابت ایدن خطا
ایتمز و اخطا ایدن دخی اصابت ایتمک احتمالی یوق
ایدیکن بویله اعتقاد ایلسه و امورینی حقه تفویض و
تسلیم قلسه بو معنی آنک سعادتنه دلیل اولور
و بعض اولیایه جوع غالب اولوب اغلدقده معناء
مذکوره دن آگاه اولمیانلردن بری تعییر و توبیخ
ایدوب آجلقدن اوتوری نه اغلرسن دیدکده
جواب ویردیکه انما جوعنی لابکی یعنی بنی آج ایلدکی
اغلمقدن اوتوریدر دیدی و الزام ایلدی اول
حزن و بکا انده غیریلرک سرور انبساطندن الذّ و احلی در
و بعض ملکا شفاعتده کلورکه برکمسه حق تعالی خلقتنده
اولان اقداری اوزرینه مطلع قلسه تسلیم و تفویض
ایدوب نظر ایلسه اگر اول ایشده منفعت وار ایسه
شکر و سکوت ایلیه و اگر بلا و عقوبت وار ایسه

دعا ایله

دعا ایله شفاعت ایلیه و اول بلا انلردن مصروف
اولمسنی رجا قیله و اگر عباددن تضجّر و ایدر وار ایسه
تسلیه و تحبیب ایلیه و اعلام ایده که حق تعالی آنلره
والده لرندن اشفقدر پس هرکیم که عباد الله ایله بو
معامله ایده عذابدن مأمون و بلکه مجتبی و مصطفی
و محبوب اوله   و حلال طیّب خصوصنده اهتمام
لازمدر و ادنی الامر وقت ضرورتده افطار ایلیه و
فطور هرکیمک الندن کلورسه کلسون قیود مز
زیرا بلا طلب فتح اولان نسنه نک اصلنی آرامیوب
قبول ایتمک کرکدر و واسطه یه دخی نظر یوقدر زیرا
فی الحقیقه ید حقدر مگر که مقبوض اولان صورت
شرده بر نسنه اوله بو صورتده شیطان ایله مستّمی الذن
الور تا که حقه اضافت شر لازم کلمیه که ترک اولنور
و لا اله الا الله کلمه سنده ایکی خاصّه واردر بری بودرکه
جمیع حروف جوفیّه درکه حروف شفویّه دن انده بر
حرف یوقدر تا که خالص جوفدن یانکز شفتین دن
اولمیه و لامده انطباق شفتین اولمدیغندن جلیس
ذاکر اولان کمسه انزن لی شعور اولوب ذاکره حال
اخلاص حاصل اولور و اول کلمه ده معجم یوقدر بلکه جمله

نقطه‌دن خالیدر زیرا کلمهٔ اخلاص درکه جمیع ماسوادن
تجرّدی متضمّندر و دیمشلردرکه مطالعه‌سی ناقص اولان
کمسه‌یه ملال یعنی بوروق و اوصانمق کلور انکیچون فیض
حق دخی منقطع اولور زیرا اقبال حق اقبال عبده
تابعدر یعنی الله تعالی والله یدعوا الی دار السلام موجبجه
عبدی دار السلام جنّة و دار السلام قربت و وصلته
دعوت ایدر اگر عبددن فی الجمله میل و اقبال بولنورسه
دقیقهٔ عشق ایله جذب ایدر والّا حالی اوزرینه ترک
ایلر زیرا غنیّ عن العالمین در و اصلاح عالم دخی اوزرینه
واجب دگلدر راشته بو ملال دیدکلری صفت اهل
حجابک حالیدرکه مطالعه‌لری ناقصدر بو سببدن
درکه ارباب دلدن بری ایله برایکی کره صحبتدن ملال
کلوب هجرانه مؤدّی و خیر کثیردن حرمانه باعث اولور
و بو مقوله‌لر حیواندن بدتردر زیرا نظر قیل جمله یعنی دوه‌یه
حدی عرب ایله متأثّر اولوب بر وجهله سیر ایدرکه اوج
کونلک مسافه‌یی بر کونده قطع ایدر و اکا ملال و کلال کلمز
کذالک دعوت حق دخی دائم و متّصلدر ولکن صمم
باطل سماعه حائل اولدیغی شوق منقطع اولوب انلرک
دخی منزلدن قالور و ابو یزید بسطامی‌یه سؤال ایلدیلر

اسم

اسم اعظم نه‌در و قنغیسی‌در دیدکلرنده جواب ویردی که
سز بکا اسم اصغری کوستریکز بن دخی سزه اسم اعظمی
بیلدیره‌یم یعنی اسماء الهیه‌نک جمله‌سی اسم اعظمدر
زیرا عظیمه مضافدر ولکن خلقده صدق حال و مطالعهٔ
کمال یوقدر و الّا زهی تعبیرات که بحرده سرّ سلیمان و ذرّه‌ده
نور خورشید درخشان و قطره‌ده فیض بحر فراوان
و حجره‌ده قیمت لؤلؤ مرجان و خاکده مسک رایحه
افشان واردر ذکر اولنان و امثالنه وجه ارتباط
دیرلر زیرا ارتباط منعدم اولیجق جلب منفعت
دخی حصوله کلمز مثلا بر فتیل سو بوندقده باشندن
بخار چقار اول بخار بر شمعک نورینه متّصل و شعله‌سنه
ملتقی اولسه فی الحال اول رابطه ایله استضا ایدوب
مشتعل اولور فامّا بخار اولمسه رابطه سز اولماز
و قرآنده کلور والذین هم فی صلوتهم دائمون یعنی
ذکر متّصل اعلی واردرکه حضور دائملری سببیله صلوة
و سائر عباداتلری دخی دائمدر و اجرلری دخی ما لا نهایة
در زیرا کمال اخلاصلری یوزندن اجرلری الوف
مرتبه سنده‌در و زیاده عملری مستمر و غیر منقطع او
اولدیغی حال برزخ دخی انک اوزرینه ترتب ایدر

زیرامن وجه برزخك دنیایه اتصالی واردر صلوة
مغربك نهاره اتصالی كبی زیرا غروب حیات غروب
شمس كبیدر فافهم جدّا وبعضیلر قبل الدّرس قرآن
وبعده ذكر ایله بدأ وختم ایدر وذكرك قرآنا اولدیغی
شمدی مرور ایلدی وكلمهٔ لا اله الّا الله قرائندر ولیالی
شهر رمضانده اثناء تراویحده دخی تسبیح قرائندر زیرا
قرآنده تسبیح ایله امر وارد اولمشدر وبو معنایی بلمین
تسبیحی امر زائد ویا امر بدعی قیاس ایدوب قائلنی
ذم ایله قرائی ذم ایتمش اولور زیرا لیالی رمضانده ملائكه
نزول ایدر وملائكه اهل تسبیحدر تخصیصك وجهی
بوقدر المصلّی یناجی ربّه بوجهتدن نماز ذكر حقدر زیرا
مناجاتده البتّه ذكر حق لازمدر وذاكر جلیس حقدر
نته كیم بیورر انا جلیس من ذكرنی وبركمسه ذو بصر
اولسه لابد جلیسنی كورر واكر كورمزسه باری كورر
كبی عبادت ایلیه كه اكا رؤیت حالیه دیرلر وبو رؤیت
مشاهدهٔ روحانیه دن ادنی وایمان غیبی مرتبه سندن
اعلی در وعبد حق تعالی یی قبله سنده اولمغی تخیّل
ایله مأمور اولدیغی احاطه دن عجز ایچوندر وصلوتك
قرّة العین اولدیغی مشاهده محجوب ایله در وبصر

مصلّی مقام رؤیتنده مستقر اولسه اطرافه وغیره التفات
ایلمز آنكیچون صلوتده التفاتدن نهی اولندی زیرا
اختلاس شیطاندندر وهر تعبدده افضل اولان صلوتدر
آنكیچون رسول الله صلّی الله علیه وسلّم قیام لیلی سور
وواقع اولان حدثده تجدید وضوء ایدوب نمازه قیام
كوستریرلردی ونمازده محاذات آلهیّه واقع اولمغله
قفالرندن دخی كوررلردی حضرت موسی علیه السّلام
طورده هر جانبندن كلام حقّی ایشتدیكی كبی واذان
واقامتده تكریر تكبیرده سرّ الهی بودركه اوّلكی تكبیرده
مفاضله ایچون وایكنجی تكبیر زیاده مطلقه ایچوندر كه
رسول الله صلّی الله علیه وسلّمه قرق نبی قوّتی ویرلشدی كه
هر نبینك قوّتی قرق رجل قوّتی قدر ایدی مع هذا
ظاهرده جوعدن شدّ حجر ایدر یعنی بطنلرینه طاش
بغلرلردی تاكه استرخا واقع اولمیه وبو خبری كرچه
اهل حدیث وسائرتن بر ورا اولنلر جرح ایدوب
وضعنه ذاهب اولدیلر ولكن اهل الله قتنده صحیح
اولمغیدر زیرا جوعدن مراد جوع بطنی دكلدر بلكه جوع
روحانیدركه كمال استعداددن ناشی فیض الهی یه ری
یعنی قانمق كلمیوب دائما تعطّش وتجوّع اوزرینه

اولدقلريدر وبو معنى جانب ملكوته جاذب قوى
اولمغله كمال لطافت جسديه لرندن بنفسه عالم علوىّ
پروازه مقارب اولورلردى بو جهتدن بطنلرينه
جسم ثقيل شدّ ايدرلردى تاكه آنكله استمساك حاصل
ووجه ارضده عبادى حقّى ارشاد مستمرّ اوله ومؤمنك
حالى سهو ونسياندر يوخسه عمداً عصيان دكلدر وصومنك
قبولى شفاعت فقرايه موقوف اولمغله صدقهٔ فطر ايله
مأمور اولوب اغنوهم عن الطلب فى هذا اليوم پس
شفاعت خصوصنده نافذ الكلام اولانك سائر احوال
شريفه سى دخى اكا قياس اولنه وشهر رمضانده شان
رسول الله صلى الله عليه وسلم بو ايدى سائلى بأىّ وجه
كان صفر اليد ردّ ايتمزلردى سائر اوقاتده ايسه
مساعده يوغيسه تكلف ايتميوب اتاكم الله من فضله
ديو تطييب خاطر ايدرلردى واصل اولان عدم سؤالدر
مكر چه ضرورت قويه اوله آنكيچون اغنيايه لائق اولان
بودركه جاى سؤال قوميوب محتاجلره مؤاسات
ايليه لر وذكر الله مجلسلرنده كه وجد وتواجد ايدرلر
وجد اودر كه مجلسده حاضر اولنلرى احساس ايتميه اكر
احساس ايدرسه جلوس ايليه والاّ ترك ادب ايتمش

اولور

اولور زيرا حركتى حركت بالله دكلدر بلكه حركت بالنفسدر
ومتواجد اودر كه اهل وجده تقليد ايليه تقليدى تحقيقه
وصول ايچون اوله ذوق صحيح وانسلاخدر ويكن بو
معنايى تسليم ايتمديلر زيرا نفس متحرك ايدر حركتدر يوخسه
محرّك ايله دكل يعنى محرّك حقيقى الله تعالى در اكر باطنى
تحريك ايدرسه فبها والاّ كندى نفسيله متحرك اولمق
وبالدر زيرا لعب صورتنده در انكيچون بعضلرينك
سمعنه اجئتنا بالحقّ ام انت من اللاعبين وارد اولو
ساقط وثابت اولدى پس متواجد صادقك حالى
مسلّم اولميجق غيرك حالى نه اوله وشيخ اكبر قدّس سرّه
الاطهر كلماتنده كلور كه بو عصرده اولان اهل وجد وسماع
دينلرينى لهو ولعب اتّخاذ ايتديلر پس بر مسلم حلال
دكلدر كه سماعه قائل اوله واهل سماع اولانه شيخ اقتدا
ايليه انتهى بالمفهوم وديمشلردر كه لا تكن مريداً الاّ عالماً
ولا عالماً الاّ حيّاً ومؤمن ايمانده راسخ اولوب حق تعالى
حسن ظنّ ايتمك كركدر ومحلّى دركه بر دفعه رئيس الطائفه
سهل بن عبد الله التسترى قدّس سرّه ابليس ايله سرّ
قضا وقدردن طلوع شمسدن ارتفاع نهاره دك
محاجّه ايتديلر آخر مقالهٔ ابليس بو اولديكه يا سهل ان

اشیادنم وحق بیوردیکه وسعت رحمتی کل شیء سهل دخی
یا ابلیس فساکتبها للذین یتقون ویؤتون الزکوة
الایه مضمونیسنده مفقود در پس نیجه مرحوم اولورسن
دیدی ابلیس دخی یا سهل بو سوز جهل سوزیدر نولایدی
سویلمیدک بنم متقی اولمدیغم ندن بلدک دیدی وحق
تعالی بنم لعنمه یوم دینی غایت قیلوب وان علیک
لعنتی الی یوم الدین بیوردی واهل اعرافک یوم قیامتده
سجده لرینک قبولی بنم قبول توبه م دخی بنی طمعه دوشوردی
یا سهل بلدکمی که تقییدسنک صفتکدر رحمت حق
مطلقه در دیوب غائب اولدی سهل درکه ابلیسک
النده مجبوج اولوب غصه مدن ریقم بوغازمده قالوب
ابتلاع ایده مدم وتا شویله اولدمکه طریقی موفقی ایلیدن
اخذ ایتمک حقینه وار دم بونده ابلیسک جمیع مقاماته
علم وافرنه دلالت وار در تا ذاندن غیری زیرا اگر ذات
حقه علمی اولایدی برزخده قالمزدی وآدم سجده ایدوب
حقدن محجوب اولمزدی اشته علم وعملده استقراری
اولمیلرک حاللری بودر ای نیجه ایردم صاندیلر و
لکن نصفنه بله طمدیلر ومصحف حضرت عیسی دن
صکره یرینه خلیفه اولان مقعدکه اوج سنه حیاتده

اولسه

اولسه گرکدر آنک موتیله سمایه مرفوع اولوب زیرا قرآن
انسان کاملک خلقی در پس انسان کامل وجاردن
منفرض اولیجق قرآن دخی مرتفع اولور وکلامک ارتفاعیله
کمال الهی دخی اصلنه رد اولنوب ظهور بطوننه دخول
ایدر فافهم وبعض ملائکه ایل لفظنه مضاف ایلدیلرکه
ایل لفظی لفظة الله در جبرائیل میکائیل اسرافیل عزرائیل کبی
جبر ومیک وامثالی عبد معناسنه اولور و تورا تده
بسمله مقامنه ایل راحون شدای یازلمشدر ایل الله در
راحون رحماندر شدای رحیم در وطائفه جن اگر عالم
نوردن یعنی مؤمن ایسه لر ایل لفظنه مضاف اولورلر
واگر مرده دن ایسه شینه اضافت اولنورلر قوش قلیوش
کبی وانسان اگر مرتبه تقدیسه یعنی طهارت ذاتیه
فطریه یه بالغ ایسه اضافت مذکوره حقیقت اولور
عبدالله وهابیل واسماعیل کبی والا مجاز اولور قابیل
وامثالی کبی وملائکه نک برقسمی اعمال عبدی حفظ
وبرقسمی وجود عبدی حفظ ایدرلر پس وجودی
عبدی حفظ ایدن محفوظک غداسی کبی اولور انتهای
عمرده غدا منقطع اولدیغی کبی ملک دخی اندن منفصل
اولور وصور اعماله مرهون قالورخیر ایسه صورت

حسنه ده والا صورت قبیحه ده کلور نعوذ بالله تعالی و
ابلیس کرچه خلقك شقاوت وضلالنی مراد ایلدی
ولکن وبالی کندویه رجوع ایلدی آنکیچون مشرکین و
عصاتك عذابیله معذب اولسه کرکدر پس بونده
بزه تنبیه واردر که هیچ برکسه نك شقاسن استمیه لم و
طلب سعادت ورحمتده اوله لم بونلردر که برکسه
آخرك کفرینی مراد ایلسه کفرنده اختلاف ایلدیلر ولکن
شدت عقوبته مستحق اولسه لا بأس کورینور وایمان
وطاعته رغبت ایتمك فی نفس الامر ایمان وطاعت
مستحسن اولدیغی اجلدن معتبردر طلب ثواب وخوف
عقاب غرضیله مفید دکلدر زیرا جنت ونار اولمسه
دخی حق تعالی عبادته مستحق در وایمان کامل تصدیق
بالجنان واقرار باللسان وعمل بالارکاندر و قرانده
کلور لیس کمثله شیء وهو السمیع العلیم البصیر یعنی
عالم لاتعینه کوره غنی مطلقدر که کائناته اصلا مساسی
یوقدر وانسانی کرچه کندی صورتی اوزره خلق ایتمشدر
ولکن وجودی ذاتنك غیریدر که حقدن مستفاددر
حقك وجودی ایسه ذاتنك عینیدر پس مخلوق اکا
نجه معادل اولور ولکن بحر العماد دیدکلری مرتبه کربنی الحوت

والخلق برزخدر بو مقامده ممکن اسماء الهیه ایله متصف
اولدیغی کبی عالم وقادر وحقیقتده حقك صفات
بنه کندینك وعبدك صفاتی بنه کندی نفسنکدر و
وحقك سکا وسنك صفاتنه نزول ایتدیکی کرم ورحمتندندر
وسنك دخی اکا وصفاتنه عروج ایتدیکك صورت
الهیه نك حکمی وعلو همتکدر ویوم میثاقده احدیت
فطرته نظر اولنورسه تجلی الهی صورت واحده اوزره اولمق
کورینور واکر عالم اجسامده اولان تفاوت حال واختلاف
عقائده باقیلورسه تجلی صور کثیره ده اولمق کوستریر
زیرا ابدانلك آینه سیدر اکرچه بالقوه وبالفعل
آراسنده تفاوت واردر آنکیچون قبل البلوغ
وفات ایدن صبیان حقنده ایکی روایت واردر
بری فطرتلری حالی وبری بعد البلوغ اولان کفر وایمانلری
اعتبار ایدر آنی ایسه الحق الله تعالی بیلور فاعلم ذلك
و قرانده کلور واما السائل فلا تنهر وسائل ایکی وجهدر
اکر سائل معروف اولورسه الله تعالیدن ویا قطب
وجوددن ویا سلطان اعظمدن ویا امرا واغنیادن
طلب ایلیه زیرا بونلر اسعاف مرامه اقدردر نتکیم
حدیثده کلور اللهم اغننی بالافتقار الیك والله تعالی

طلب ایتمک وسائل اولمق ملاحظه سیله در والا ممنوعدر
نته کیم قرآنده کلور یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله یعنی
هر قنغی قپویه مراجعت اتسکز مظهرده ظاهر ملاحظه سیله
دق باب ایدیکز فافهم وقرآنده کلور کل نفس ذائقة الموت
کلامنده نفسیله مراد نفس ناطقه در ذوقدن مراد بدنک
تدبیرینی ترک واندن تعلقی قطعدر والا روح منفوخه
ذوق ووجع یوقدر پس انسان دنیا وآخرتده روح حیوانی
مرتبه سنده مبتلی ومعذبدر واعظم معاصی اماته قلب
ایدن معصیتدرکه علم بالله دن خالی اولمقدر وقلب
الله تعالی نک نفث انانیه دن کندی نفسیچون
اصطفا ایتدیکی بیتدر جهل اول بیتی غصب ایتمشدر
زیرا شر اولان جهل ایله خیر اولان حکمت بر یرده مجتمع
اولماز پس انسان کرکدر که سرای الهیده علم وتوحید
اسکان ایلیه وعلما بالله انلردر که اشیانک حقه ارتباطنی
وسائر حقائقی بیله لر وحقیقتده عالم بالله اودرکه
حقک کنهی اوزره معلوم اولمدیغن بیله پس غیر معلوم
حق ومعلوم خلقدر مع هذا دیمشلردر حقی بلمک
آسان وانسان کاملی بلمک مشکلدر زیرا حق اسماء
سلبیه سیله معلومدر فاما انسان کامل صفات بشریه ایله

مستوردر

مستوردر مع هذا انک بر وجه خاصی واردر اگر اول وجهله
خلقه ظاهر اولسه خلق آنی معبود اتخاذ ایدرلردی
وعلما بالله اگر اسرار مکتومه‌یی کندی مجانسلری
اراسنده لسانه کتوررلرسه قبول واقع اولور واگر
مجلسلرنده مغرور وار ایسه انلر رد وانکار ایدرلر
ومغرورلردن مراد علم دعواسنده اولوب حقی
بلدک دیو زعم ایدنلردر مع هذا ادلهٔ عقلیه دن
بلدیلر کشفله وجه ارتباطنه ایدیکن بلمدیلر علم
نظری ایله وراء پرده دن علمدرکه اکا شعور دیرلر
آنکیچون جرحدن خالی اولماز علم ضروری کشف
ایله بویله دکلدر بو سببدن مثلده کلورکه ولیس
وراء عبادان قریة وحق تعالی اشیاء عبث خلق
ایتمدی پس اجمالی اجمالده وتفصیلی تفصیلده مشاهده
کرکدر تاکه آینه لرک حکمی باطل اولمیه وشعرده کلورکه
جمالنی نجه یوزدن کورم دین دللر شکسته آینه لر
کبی پاره پاره کرک وموحد حقیقی اودرکه اشیاده
شهود حق تقدیری اوزره مظاهر جزئیه‌یی مقیده دن
حقی مطلق طوتوب وجه کلیدن توجه ایلیه ودخی شدرکه
حق تعالی هر عضو اوزرینه علامه معروفه وعبادت

مخصوصدر ومشددر پس قلب اوزرینه توحید واعتقاد
ولسان اوزرینه شهادت ووجه اوزرینه وضوء و
وجبین اوزرینه سجده ورأس اوزرینه مسح وشفه
اوزرینه قص شارب واصابع اوزرینه تقلیم اظفار
وعانه اوزرینه حلق شعر وابط اوزرینه نتف و
ذکر اوزرینه ختان وضع ایلدی وهر عضوی ماخلق
له ده استخدام ایتمك سبب سعادت وخلافی
باعث شقاوت اولدی وقلب انسان بر شانه
بگزر شاهین زاغلره صالندیغی کبی قلب دخی
افکار ماسوی یه صالنماز بلکه انکله توحید حقیقی
وتجلی الهی صید اولنور وانزده کلورکه بعض اهل
توحید ناره دخولده انلری نوم اخذ ایدر یعنی جسدلری
منسلخ اولوب عذابی احساس ایتمزلر اگرچه معذبدرلر
وبو معنی قلبلرنده توحیدك عنایتندن گلور و
ایمان باب نارده انلره منتظر اولوب طورر تا که انلر
نارده محترق اولوب فحم صورتنده کیررلر بعده
اخراج اولنده قلرنده الله تعالی انلری نهر الحیاته غمس
ایدر وجهنمده حق تعالینك اله واحد اولدیغنی
بلنلردن کمسه قالماز و توحید العین اوورکه

سالك

سالك شهود غیردن حتی نفسندن بر فنا بوله
وبو معنایه تمحیص دخی دیرلر استهلاك كلی در
و توحید اشرف مقاماتدر که انك ماوراسی یا
تشبیه یا تعطیلدر وبرکه ده توحید رسمی اولمسه
مخلد فی النار اولور زیرا مشرکدر و توحید حالی
بولنمسه اهل غفلتدرکه و ذکر وامثالیله معالجه
اولنسه غفلت زائل اولور زیرا اصل باقی اولیجق
فرع وجود بولمق مرجودر تکمیم اشجارده مشاهددر
و شهادت توحید علمه موقوفدر پس غلبهٔ ظن
و تقلید ایله شهادت توحید اولماز قال الله تعالی
شهد الله انه لا اله الا هو والملئکة واولوا العلم
یعنی حق تعالی الوهیت ایله کندی نفسیچون شهادت
ایلدی عبادینه تنبیه ایچون که انلرك توحیدندن
مستغنیدر و کندی نفسی بنفسه موحددر نته کیم
قرآنده گلور وکفی بالله شهیدا محمد رسول الله
اکا نظیردر یعنی بر یرده که حق تعالی بالذات
شهادت رسالت ایلیه غیرك شهادتنه حاجت
قالماز و هر اسم که ذاکر اکا مشغول اولور اول
اسمك روح و سری وار در که کثرت اشتغال ایله

ذاکر ایله آنک آراسنده مناسبت و الفت ظهور ایدر
تسخیر روحانیین اسماء مخصوصه یه اشتغال ایدنلرک
حالی کبی بو الفت روح حاصل اولدقدنصکره اکر فتور
عزیمتدن محفوظ اولوب مشغول ولدیغی اسمه
مواظبت ایدرسه اسم حقیقی ایله اراکرنده مناسبت
اخری ظهور ایدوب اندنصکره مسمای حقیقی یه
وصول و دخول میسر اولور بفضل الله تعالی و بو
دخول ایله سر وحدت منکشف و توحید حقیقی
وجود بولور اسبابدن مسببه رجوع دیدکلری
بودر کویا انهاردن اصلی اولان بحره وصولدر که
بحرده کثرت یوقدر زیرا بحر واحددر که امواج کثیره سی
واردر و اول امواج ینه بحرک عینیدر وریح بحری
تحریک ایدوب امواج پیدا ایلدیکی کبی نفس رحمانی
دخی بحر وجودی تمویج ایدوب تجلیات مختلفه
کوسترمشدر نتکم لسان اشارتده کلور کیم الله تعالی
عبادینی جمع ایدوب مرادیکز ندر دیدکده جمله سی
مرادمز سنسن دیو ادعا ایلدیلر اندن دنیایی
خلق ایلدکده مزبور مدعیان اون حصه اولوب
تسعهٔ اعشاری طالب دنیا اولوب عشر واحدی

قالدی اندن آخرتی خلق ایلدکده عشر مذکور دخی اون
حصه اولوب تسعهٔ اعشاری طالب آخرت اولوب
عشر العشر قالدی اندن محن بلایی خلق ایلدکده
عشر العشر دخی اون حصه اولوب طقوز حصه سی
جبال راسیات کبی بار کران بلایه بر ذره طاقت
کتوره لم دیو حقدن فرار ایدوب عشر عشر العشر
قالدقده اندر و فتناک فتونا ای و طحناک طحناً
موجبجه بوته بلاده قال اولمغه قلبلری سلیم و آتش
ابرهیم کبی القا اولنمغه تسلیم اولدیجی خطاب کبریا
وارد اولوب سیز نیچون قرار قلدیکز سائرلر کبی فرار
ایتمیوب شویله قالدیکز دینلدکده انلر دخی یا رب
علی کل حال بزم مرادیمز سن سنک هر نوجهله معامله
قلورسک راضی ایز دیدکلرنده حق تعالی بیورر
هؤلاء عبادی حقا یعنی دنیا و آخرتی قیوب بلالرم
ایچره بنی دیلنلر وار اولنلر بنیم ارادتمده اقنا قلانلر
حقا قوللرمدر که انلرک دعوالرنده شائبهٔ کذب
یوقدر و انلر صادقلر بلکه صدیقلر و مخلصلر و بلکه
مخلَصلردر انکیچون تعرض نفس و هوا و شیطاندن
و دنیادن سالملر و مستثنالردر نته کیم قرآنده کلور

الّا عبادك منهم المخلصين سائرلرکه امتحاناً تمدن
فرار ایدیلر اندرکنذ باقوللرمدرکه قلبلری تعلّقات
ماسوا ایله آلوده در و دنیاده تعلّقاته صالح امور
کرچه چوقدر ولکن اعظم اصنام ذهب و فضّه در و
وسؤال اولنورسه که تکمیل بناء کعبه دنصکره الله تعالی
یاقوت جنّتدن اولمقله وزره حجری اولمق اوزره انزال
ایدوب محلّ معهوده وضعیله امر ایلمش ایدی و اول
وقتده حجر لبن دن ابیض ایدی پس اول نسنه که
طینت آدم علیه السّلام آنکله تخمیر اولنان یمین الٓهی
منزله سنده ایکن سواد لون ایله متغیّر اولمق ندن
کلدی جواب بودرکه حجر مکرّمك جنّتدن خروجی
آدمك خروجی کبیدر یعنی آدمك خطا سببیله
جنّتدن هبوطی و جارضنده خلافت و سیادتی
ظهور ایدوب جنّته رجوعی کمال انسانی ایله اولمق
سرّینه مبنی اولدیغی کبی حجر اسودك نزولی دخی سیادت
مخصوصه ایچون ایدیکه یمین الٓهی منزله سنده اولمقدر
تاکه اثر سیادت ایله جنّته رجوعنده امثالندن متمیز
اوله و اول سیادته سبب فی الحقیقه ابن آدمك
لمس و تقبیلی در زیرا خطانك اثری سواددر

یعنی خطا سببیله اهل سیادت اولان آدم و اولادینك
لمس و تقبیلی دخی باعث سیادتدر پس بنی آدمك
خطایاسی انی تسوید ایتدیکی سیّد قلدی دیمك
معناسنه محمولدر بو صورتده اسود سیادتدن
اولور سواددن دکل و الوان ایچنده سیادته
دلالت ایدن رنك سواد اولمغله آنکله تقیید
اولنوب حجر اسود دنلدی و لسان فارسیده
کلور هفت رنکیست زبر هفت اورنك
نیست بالاتر از سیاهی رنك بو بیتده طائفهٔ
صوفیّه نك هر اسمده بر نور کوروب یدنجی اسمده
نور سیاه کوردکلرینه تلمیح واردر یوم فتح مکّه ده
شرّفها الله رسول اللهك صلّی الله علیه و سلّم
دستار سیاه ایله تعمّم ایتدکلری معنای مذکوره
دالدر و بعض شعرا دیمشلردر که بچشم هك درصنع
الٓهی بنکری کعبهٔ مقصود خود را در سیاهی بنکری
مرویدر که حضرت عمر رضی الله عنه داخل مطاف اولدقده
استقبال حجر ایدوب یا حجر لا یضرّ و لا ینفع اولدیغنی
بیلورم و اکر رسول اللٓهی سنی تقبیل ایدرکن کورمیدم
تقبیل ایتمزدم دیدکده بو کلام عمری سمع علی رضی الله عنه

ایردکده بو یوررکه بلی یا امیر المؤمنین بو حجر یضر وینفع
مقوله‌سیدر زیرا کتاب آلهیده کلور واذ اخذ ربك
من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم واشهدهم علی انفسهم
الست بربكم قالوا بلی یعنی الله تعالی آدمی خلق ایدوب
ظهرینی مسح ایتدکده ذریتی متمثل اولوب اقرار بوبیت
واعتراف عبودیت ایدیجك عهد ومیثاقلری مأخوذ
وبر رق اوزرینه مکتوب اولوب حجره افتح فاك
دینلوب آغزینه القام اولندی تا که مسلم اولانلرك
توحیدلرینه آخرده شاهد اوله اشته ضرری ونفعی
بودر دیدکده حضرت عمر رضی الله عنه انصاف ایدوب
اعوذ بالله ان اعیش فی قوم لست فیهم یا ابا الحسن
دیدی بو جهتدندرکه استلام حجرده اللهم ایمانًا بك
وتصدیقًا بکتابك ووفاءً بعهدك واتباعًا
لسنة نبیك دینلمك مأثور اولدی وبعض مکاشفین
کلمهٔ شهادتك حجرده دخول وقعرینه وصولنی
مشاهده ایلدی وبو تقریردن فهم اولندیکه کرچه کعبه
وحجر اسود رموز واشارات مقوله‌سیدر زیرا الله
تعالی مکان ایله محاط وبجهات ایله موصوف اولمقدن
منزهدر ولکن فی نفس الامر مراتب ومنازل اعتبار ایله

حقایقه راجعدر وبو اشیا مظاهر اسماء اولمغله صورت
حق اوزرینه‌دردر اکرچه که اسماء جزئیه اسم اعظمك رسائلیدر
بناءً علی هذا کعبه‌یه دعوتدن المقصود جذب قلوبدر
تا که بیتدن رب البیته ترقی ایده‌لر زیرا بیت سر
احدیتی مشتمل وانك صورتیله قائمدر ومحکیدرکه
بعض عارفین قصد حج ایتدکده ابن صغیری دخی فاقتنی
نیاز ایدیجك پدری دخی مساعده کوستره میوب
سنك هنوز اول معنایه صلاحیتك یوقدر
دیدکده غلام دخی بو حرماندن وتأخردن کریان اولدی
زیرا بیتی کورن رب بیتی دخی کوررد یو ظن ایتمش
ایدی والدی دخی انك سوز وحرقتنی کوردکده
استصحاب ایدوب طی مراحل وقطع منازل ایدرك
داخل حرم ومشاهدهٔ بیت ایله مکرم ومحترم اولنجق
اوراده غلام هیبت مقام ومشاهدهٔ آثار جمال ذی
الجلال والاکرامدن متأثر اولوب خاکه خرور
ووداع دار الغرور ایله جان عزیزی متاع نفیس
کبی خزانهٔ ملکوته تسلیم ایلدی پدری بو حالت
هائله‌یه مطلع اولنجق ولدی وقطعهٔ کبدی دیبو
محترق آتش فراق اولدقده زاویهٔ بیتدن نداء غیبی

كلدی كه سن بيتی طلب ايلدك بو ولدك واو غلك
رب البيتی استدی اول دخی بولدی وبلدی واول
اثناده يد ملائكه ايله جسد غلام مرفوع اولوب نوجهله
اولديغی معلوم اولمدی تشكيم بعض اوليانك موتلری
قريب اولدقده اهل واولاده وداع ايدوب
غائب اولورلر وحجر اسود كعبه يه وضع اولندقده
نوری جوانب اربعه دن نره يه دك بالغ اولديسه
حكمت آلهيه موجبنجه حرم اولوب اورادن بلا احرام
تجاوز ايتمك جائز اولمدی پس خارج حرم افعاله
وداخلی صفاته ونفس كعبه ذاته اشارتدر پس حرم
اطلاقی احترامی واجب اولديغندندر واعظم اسباب
احترام احرامدر كه تجردی مستلزمدر ولكن بالكليه
تعری ايتمك عادت جاهليه اولمغله مخيطك غيری
ايله اكتفا اولندی زيرا محيط ده تركيب واردر
مقام احديت ايسه تركيبی منافیدر الحاصل صورت
حج معنايه ناظر اولمغله قاصد بيت ورب البيت
اولانه تجرد صوری ومعنوی لازم كلدی وديمشلردر كه
حج ناسه اوزرينه فرضدر واهل مكه حاجه اوزرينه فرضدر
پس لازمدر كه دليل اندن اتخاذ اولنه تا كه اكرام

ومواساة بولنه وسائر ضعفا وفقرايه دخی انفاق
وحسن معامله دن خالی اولميه وقرانده كلور كه ومن
يرد فيه بالحاد بظلم نذقه من عذاب اليم يعنی هر كيم كه
حرم الله ده قصد ظلم ايليه قصد اتديكی ننه كركسه
اندن واقع اولسون وكرك اولمسون مؤاخذه اولنور
زيرا مقامك حرمتی واردر وبو مقامك صعوبتندن
اوتوری ابن عباس رضی الله عنه اجله اصحاب وافراد
اوليادندر مكه ده مجاورتی ترك ايدوب طائف
ديدكلری محله كلی وحذفله عباس ديرلر اورايه انتقال
ايلدی وقبر منيفلری دخی اوراده زيارتكاه عالميانندر
وديمشلردر كه سالك نفس اماره سنه نظر ايليه
كوره كه انی هر واجب ومندوبدن محظور ومكروهه
نيجه حمل ايدر زيرا مخالفت مجبوله در وسائر اعدادن
اكنده ويه اقربدر پس بر كمسه آنی يا قتل يا اسير
ايتمدكجه شرندن خلاص اولماز وآنك انسان
اوزرينه تسلطی ايكی سيف ماضی ايله دركه رقاب
صناديد رجالی انكله قطع ايدر واول ايكی سيفك
بری شهوت بطن وبری دخی شهوت فرجدر كه
جميع خلائقی اسير ايتمشلردر ولكن شهوت بطنك

شهوت فرج اوزرینه غلبه سی واردر زیرا شهوت فرجه
تأیید شهوت بطندندر کلور بو سببدن تزوجه قادر
اولمیان صومله مأمور اولدی زیرا ریاضت کسر شهوت
ایتمکدن خالی دکلدر نفسله جهاد ایتمک جهاد اکبردر
زیرا اکا ریا صغر و بروجهی دوشمن پنهاندر پس انفاق
مال و ترک دنیایه اشارتدر که حجاب ظلمانی در
و انفاق نفس ترک عقبایه رمزدر که حجاب نورانی
درکه بونلره خطوتان دیرلر و بو ایکی خطونک غایتی
وصولدر که جنت الجنه جنتدر زیرا هر عبارتده اشارت
واردر و جائزدر که ادنادن اعلایه ترقی بابندن زیرا
ترک مال توحید افعال و ترک اولاد توحید صفات
و ترک نفس توحید ذات مقابله سنده در که حکمت الٰهیه
موجبنجه فقرک یرینه غنا کلور و فقردن مراد اموال
عادیه نک انفاقی و صفات فانیه نک زوالی
و نفسک فناسیدر و غنادن مراد بدل خیر و
صفات وجودیه باقیه نک حصولی و ذات حقانیه نک
وجودیدر نته کیم خطاب نبویده کلور و وجدک
عائلاً فاغنی چونکه انسان میل مال و محبت حیات
اوزرینه مجبولدر فرضیت زکاة و جهاد لازم کلدی

تاکه مدعیلر صادقلردن متمیز اوله لر و قرآنده کلور و لا یدخلون
الجنة حتی یلج الجمل فی سم الخیاط زیرا بو آیتده اشارت وار که
انسان جنت قلب و مقام رؤیته دخول ایتمک
جمل نفسه ریاضت و دروب اکنه دلوکندن کچملودر
زیرا انسان انانیت رؤیت موتنه در موت و مرض
ایله مزیل فضول تن و مذیب فضلات بدن در
پس تن پرور اولان بو ضخامت و جسامت ایله
امتهد سرعت مقام کشف ایتمسون و بو ثقلت ایله
اوجغه هوسلنمسون سبکبار اولنلر ایله همراه اولمغی
ضمیرنده طوتمسون و قرآنده کلور لوکان عرضا قریبا
و سفرا قاصدا لاتبعوک یعنی طالب آخرت و
راغب حضرت اولانلر مسلک طریق حقده منافع بدنیه یه
التفات ایتمز و امانی و امال طرفنه کتمز و مشقت سفر
هر نقدر غالب و دور و درازی منزل هر چند راحت
و اول جانی سالب ایسه ده روز و شب طور میوب
کیدر و غنیمت و غایت و انجامه نظر ایدر نته کیم قرآنده
کلور انفروا خفافا او انفروا و ثقالا یعنی حرکت
و نهضت نفسه خفیف اولسون ثقیل اولسون
با محبوب مخالفت ایتمک کرکدر و خفت و ثقلتک

دخی اسباب کثیره‌سی واردر صحت ومرض وغنا وفقر
وقلت عیال وکثرت اولاد وتعلقات مال ومنال
کبی پس بونلر ترک مجاهده‌یه عذر اولمیوب فی الجمله
امکان وقدرت وار ایکن صرف مقدور وبذل مجهود
ایتملودر وادمک انسانیتی حیوانیتی اوزرینه لباس
کبیدر چونکه لباس انسانیت مسلوخ اوله حیوانیتدن
غیری قالماز زیرا نظر معنای انسانیته در صورته دکل
زیرا صورت دخی معنا اوزرینه عارضدر وعارض معدوم
اولیجق اصل نه ایسه او قالور ودیمشلردرکه حق تعالی
آدم علیه السلام نفخ روح ایتدکدنصکره جبرائیلی آکا تحفه
ایله ارسال ایتدی که عقل وحیا وعلمدر وبو اوچ نسنه
اراسنده مخیر قلدی تا که برین اختیار ایلیه آدم دخی
عقلی اختیار ایتدکده جبرائیل علیه السلام علم وحیایه
سیز ایکیکز مقاملریکزه کیدیکز دیو اشارت قلدقده
علم وحیا عقلدن مفارقت ایتمیوب وزارت
مرتبه‌سیله عقله تابع اولدیلر عقل دماغده وعلم
قلبده وحیا کوزده قرار ایلدی ومجاذیب برقاچ
دورلودر بعضیسی غالب الحال اولوب سنکله
محادثه ایدرکن حال وارد وسنک اکا شعورک

اولماز

اولماز وبونلره بهالیل دیرلر بهلول وسعدون وشمعون
وابو وهب وامثالی کبی وبو مجاذیبک بعضیلری
دائما مسرت وضحک وانبساط اوزرینه در و
بعضیلری دائما محزون ومغموم کزرلر وبونلرک
بو حال ایله مرور ایدن عمرلری ضایع اولمیوب
وقتلری اعمال صالحه ایله کذر ایدنلرک اجر ایله
مأجور اولورلر زیرا جذبه‌لری حقدندر کندی
اختیارلری ایله دکلدر پس اکر مجذوب اولمسه‌لر
طاعتده قائم اولورلردی نته کیم بر کمسه وضوء
اوزرینه یاتوب کیجه ایچنده قالقوب نماز قلمق
نیت ایلسه وصباحه دک اویانمسه آکا قیام لیل
ثوابی یازیلور زیرا قابض الارواح الله در نته کیم
بیورر الله یتوفی الانفس لآیه وبونلردن اوقات اوقات
صلوتده مردود العقول اولانلر مقبوللردر شیخ
شبلی وامثالی کبی بویله مستور اولنلر حمایه الهیه
اصلی درکه ذوق عبودیت اوزرینه مستمرلردر
ودیمشلردرکه مؤمنک جنتده اون ایکی ارمغانی
واردر دردی جنت اختصاصده ودردی
جنت میراثده ودردی جنت اعمالده در اول

علالر کرك کندینك دنیاده کسب اتدیکی عملار اولسون
وکرك غیرك اعدا اتدیکی اعمال اولسون زیرا غیرك
اعدا اتدیکی عمل ایله انتفاع اتمك ارباب حقائق
وظواهر آراسنده متفق علیه در وفی الحدیث
ثلث یجلین البصر النظر الی الخضرة والی الماء الجاری
والی وجه الحسن صدق رسول الله وقرانده کلور
وعلم آدم الاسماء حق تعالی آدمه مکاسبدن بیك
حرف تعلیم ایلدی وبیوردیکه یا آدم اولادیکه
افاده ایله که اکر طالب دنیا اولورلرسه بو حرف
ایله طلب اتسونلر بو خصوصه دین واحکام دین واخ
شرایع ایله طلب ایتمسونلر زیرا دین دنیایه وسیله
اولماز بلکه بالعکس اولور وبردخی مکاسب جلب
غنا ایچون دکلدر بلکه دفع ضرورت وسعی مصالح
ایچوندر زیرا دنیا مزرعهٔ آخرتدر وبردخی حال
عوامدر حال زاهد دکلدر وبردخی دنیای فانیه
طلب ایله حاصل اولیجق آخرت باقیه بطریق الاولی
طلب منوط اولمغه تنبیهدر هر مطلوبك البته
اسباب مخصوصه سی واردر فاعرف وبعض تواریخده
کلورکه ثالث ملوك بنی آدم اولان طهمورث

زمانده قحط وغلا واقع اولمغله اغنیا بعد غروب
الشمس برکره اکل ایله اکتفا وغدای نهاری فقرایه
بذل ایله مأمور اولدیلر بعض اولیا هر وقتده فقرا ایله
برابر اولمقدن اوتوری ادخار ذخائر وزاد ایتمدیلر
زیرا بعد الادخار طعام ناس اوزرینه اولسه بونك
حالی فقرادن خوش اولمق لازم کلور وبونك
نظیری بودرکه بردفعه بغدادده حریق واقع اولوب
دکان شبلی محفوظ اولدقده شبلی او معنادن
اولینجق الحمد لله دیدی صکره بو مقابلهده حمد ایچون
چوق کره توبه واستغفار قلدی زیرا خلقك
مصیبتنه قرشو حمد اتمکی مصائب نفسدن عد ایلدی
واول معنائی کندویه کناه بلدی وبعضیلر دیدیلرکه
ذاکره لازمدرکه معنای ذکره مشغول اولمیه بلکه
لوح قلبی الفاظ ومعانی نقوشندن ساده ایدوب
نفس ذکره مشغول اوله وذکری تعبدی محض
غیر معقول المعنی قله وبو عبادتدرکه مأمور اولدیغ
اوزره امتثالاً لامر الله اشتغال ایده رمز دیه پس
بو اعتقاد ایله ذکر ایدیجك ذکر خاصه سیله ومقتضای
حقیقیسی ایله عمل وتأثیر ایدر ومدلوله واندن حقیقی

مدلوله واسم حالکه وسمتی یه ایصال ایلر وبصر مصلی
مقام رویتده مستقر اولسه اطرافه وغیره التفات
ایلمز انکیچون صلوتده التفاتدن نهی اولندی زیرا
اختلاس شیطاندندر وشر اولان نسنه یه خیر اولدیغی
والله تعالی نسبتی جائز اولمدیغی جهتدن ایمان
کتورمک واجبدر وقرآنده کلور قل کلّ من عند الله
یعنی سیزک قاتکزده اگر مستحسن واگر مکروهدر
جملهٔ امور الله تعالی دندر یعنی خیر اولان نسنه
من حیث وجود عینه حقه مضاف اولدیغی کبی شر
اولان نسنه دخی حیثیت مذکوره دن اکا منسوبدر
زیرا خالق الکل در وشریتی جهتندن عدم نسبتی
مراعات ادبدن اوتوریدر نتکیم حدیثده کلور
والشر لیس الیک بو سببدن قبض شر لازم کلسه
یدالله دن قبض ایتموب شیطان ایله مسّانک
الندن قبض ایتمک کرکدر وبعض اولیا ابلیسه
ملاقی اولوب ارالرنده مذاکره واقع اولدقده ابلیس
ویدیکه برکسه نک زلّه سی غیر اول زلّته یه وقوعندن
تنفیره سبب اولسه ماجور اولوب اجر تنفیر دخی
اول ذلّه دن حاصل اولان نقضی جابر اولمق محتملدر

ویدیکده اول ولیلدن منقولدر که بو معنی سر قدردن
اولمغله استحضار جواب ایده مدم ویدی زیرا حدیثده
کلور اذا ذکر القدر فامسکوا حکمهٔ الهام الٰهی
اولدیکه ابلیسک بو تقریردن مرادی بنی ارتکاب
منهی یه دوشورمکدر والله حفیظ علیم وبروقتده
رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله ابلیس ارسنده
بعض مذاکره جاری اولدقده ابلیس ویدیکه یا محمد
الله تعالی کرچه سنی هدایت ایچون خلق ایتمشدر
فامّا هدایت فی الحقیقه سنک الکده دکلدر و
بنی دخی کرچه ضلالت ایچون خلق ایتمشدر ولکن ضلال
دخی بنم المده دکلدر زیرا هادی ومضل الله تعالی در
وبو اثناده خطاب الٰهی وارد اولدیکه ابلیس
اگرچه کاذبدر فامّا بو سوزنده صادقدر بو معنا
قرآنده کلور که لیس لک من الامر شیء پس بوندن
معلوم اولدیکه ارسال رسلده حکمت الٰهیه
اهل ایمانی جنت وثوابله تبشیر وکفاری نار
وعقابله انذار وعقل مجرد ایله ادراکی اولمیان
اموری تبیین وتفصیلدر یوخسه جبر دکلدر
ومعجزاتله مؤید اولان انبیانک حالی

بو اولیجق حال اولیا نیجه اولمق کرکدر قیاس اوله انلیچون
و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر یعنی انبیا
وامم و اولیا علما و تلامذه و شیوخ و اهل ارادت
ارالرنده حق و صبر ایله تواصیدن غیری علاقه یوقدر
بلکه علاقهٔ حقه در نتکیم قرآنده کلور انی وجهت و
وجهی للذی فطر السموات والارض و ینه کلور
قل الله ثم ذرهم و سر قدر آخرتده اشقیایه دخی ظاهر
اولوب بعد الزام الحجه ناره داخل اولسه لر کرکدر
یعنی کسک عین ثابته و احوال غیبیه و احکام ازلیه سی
منکشف اولوب حقیقة الحال نه اولدیغی معلوم
اولدقدنصکره مقتضای قضانه ایسه معمول به
اولوب اصلا جای اعتراض قالمسه کرکدر و بعضیلر
سعدایه منکشف اولور اشقیایه اولماز دیدیلر
فاما قول اول راجحدر زیرا مقصود یالکز محرک
حقیقی الله تعالی اولدیغن بلدکلری دکلدر که یا
یارب سن قضا اتدک و سن تحریک ایلدک
پس بز جبر مطلق ایچنده بولندق بناء علی هذا بزه
نچون عذاب ایدرسن دیه لر زیرا عذاب و اسبابی
...ندک مقتضای استعدادلریدر که غیری مجعولدر

وحق تعالی

وحق تعالی دائما خلقدر آنکیچون مثلده کلور
یداک اوکتا و فوک نفخ و مسألهٔ قدرده
کلور که سرمهجوران ابلیس بر ضلالت و طغیان
حق تعالی یه دیدیکه سجده اتمیه جکمی تقدیر ایدرسن
ینه سجده ایله امر ایدرسن جواب الهی وارد
اولدیکه بو بله تقدیر اتدکمی نه زمان بلدک
سجود ایله امردن اولمی و یاخود صکره می ابلیس
دیدیکه بعد الامر بلدم حق تعالی بیوردیکه
بن دخی بو سببدن مؤاخذه ایدم ولکن بر کمسه
عین ثابته سی منکشف اولوب قبل الوقوع
مقدره مطلع اولسه آدم نبی فی الجمله نسیان ایله
ایقاع نهیه مبادرت ایدوب صکره نفسی اوزرینه
اقامت حجت ایلر ربنا ظلمنا انفسنا کبی که بونده
اولادینه تعلیم و تادیب واردر و دیمشلردر که
اکر دنیا محل حجاب اولمسیدی هیچ بر کمسنه ادعاء
ربوبیت ایدوب حق تعالی یه کبریا و عظمتنده
منازعه اتمزدی و حلاج حالی بطریق المنازعه
دکل ایدی بلکه تجلی وحدت غلبه سیله ایدی
بو صورتده کمال انسانی مستور ایکن حاصل دنیا

طوردقجه تجبر مرفوع اولمق محالدر والا هر کیمك كه
غطاسی مرتفع اولور تجبر دخی مرتفع اولور زیرا اول
وقتده الله دن غیری فاعل حقیقی کورمز شیئ
ایسه کندی نفسی اوزرینه اجرا ایلمك اولمز وشبلی
نڭ قدس سره مقالی بورادندرکه دیمشدر اگر
اگر نماز قلور ایسم مشرك اولورم واگر ترك ایدرسم
جاهد اولورم آنکیچون ابویزید بسطامی قرق کون
قدر مغلوب اولدقده الله تعالی دن نماز قلاجق
قدر صحو وحجاب استدی زیرا حجابده مرتبهٔ تکلیف
وعبودیت وثنویت باقیدر وانبیا واولیا
جمیع احوالده تصرف عقولدن خارجلر زیرا قضاء
الهیء مطالعه ایدوب حکم ازل ایله جریان ایدرلر
عقل ایله دکل ولکن مقاماتی حفظ ایدوب
مرتبهٔ حق وخلقی مراعات ایدرلر بو جهتدن
انفس وآفاقه نظام تام کلور وآدمدن
علیه السلام واقع اولان زله فی الحقیقه انتهاك
حرمت طریقیله واقع اولمدی زیرا قرآنده کلور
ولم نجد له عزما بلکه قدر سابقی مطالعه طریقیله
ایدی واول مطالعه اکا ترکیب بشری اوزرینه

توجه

توجه ایدن خطاب تجبری نسیان ایدیردی
آنکیچون معاتب اولدی وحقه رجوعی دخی
مقتضی اولمغله آخر درجهٔ اجتبا بولدی حال
ابلیس ایسه بویله دکلدر واسرار قدردن درکه
ظلمهٔ ناس اوزرینه تعدیلرندن اوتوری بددعا
ایتمك یوقدر زیرا اول جوره سبب فی الحقیقه
مظلومك عملیدر حاکم جائر ایسه عدل الله درکه
الله تعالی انك یوزندن منتقمدر بعده دلرسه
اندن عفو ایدر زیرا آنی فعلنه آلت قلدی و
دلرسه اندن انتقام الور زیرا کندی حقی در
وبو معنای اضیر اجحدر زیرا حدیثده کلور الظالم
عدل الله فی ارضه ینتقم به ثم ینتقم عنه واسرار
قدردندرکه قرآنده کلور فلا تسئلن ما لیس
لك به علم سؤال ایتدیلرکه انسان بلمدیکی
نسنه دن سؤال ایتمك معقول ومشروعدر
آیتکیمه تنزیلده کلور فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم
لا تعلمون پس نوح علیه السلام نه سببدن نهی
اولندی جواب ویردیلرکه نهی سؤال نوردن
درکه آنك حکمت حقیقتنی احاطه ایتمك

مقدور بشردن دکلدر معرفت ذات و سر قدر
کبی که اوغلی کنعان خصوصنده متحکم ایدی
یعنی کنعانک غرق اولمسی ستر قدردن ایدی
قابیلک و آزرک و امثالینک
عصیانلری و شقا ابداوزرینه
مماتلری کبی پس بو مقوله
اموردن صورلمز
الله یفعل
ما یشاء

هذا رسالة نقل من علي چلبي المفتي بين العلما في حق الدور

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الملك المنان العزيز المقتدر الديان
الذي فضلنا بالعرفان بمعرفة نور القرآن
والصلوة على نبيه بالاحسان وعلى خلفائه
في كل حين وزمان لما حمدت الرسالة بالجنان
في صحيفة بالي بالايقان محاولت تسويدها
للعرفان لدفع عنا اهل الطغيان معتذراً
بالقصور والنقصان لا مفتخراً بالفضل
والعرفان رب اجعلني من اهل الايمان
ولا تجعلني من ورثة الشيطان واحشرني
في يوم الميزان في زمرة العارفين بنور القرآن
اعلم يا اخي ان الناس كانوا متحيرين بتقول
اهل الفضول والعناد مترددين بانكار اهل
التكبر الجاهلين الذين لا يعرفون يمينهم عن شمالهم
فلزم علينا بيان الحق البرهان بنص الصريح
والبيان حتى زال الشك من قلوب اهل
الايمان وعلى الخصوص في ذلك الزمان فاكثر
الناس مفتونون بفتنة جهال الزمان الذين

يتقولون من خير البرية وايمانهم لا يجاوز حناجرهم
فهم يمرقون عن الدين كما يمرق السهم عن الرمية
العياذ بالله تعالى من زمرة الشيطان ومن
حزب المعاندين من اشرار الانسان فاما
قول صاحب البزازية غرض وحسد بان دوران
الصوفية في مجالس الذكر لعب وحرام وفعل
شنيع لزم الامام منعهم وقال الفقيه الشهير
امره في كتابه المسمى بجامع الفتوى دوران
الصوفية حرام والمحافرة معهم حرام ومستحل
الحرام كافر وقال صاحب البزدوية دوران
الصوفية فعل قبيح وحرمته صحيح بنص صريح
استدلوا بقول نبينا صلى الله تعالى عليه وسلم
من تشبه بقوم فهو منهم ويقولون ان دورانهم
لعب واللعب حرام بالاجماع وقالوا بل دورانهم
رقص احدثه السامري علي ما يستحق اولا فظاهر
انه فعل الكفرة والمشركين ففي رقص الصوفية تشبه
لهم بفعلهم فعل المنكر الشنيع الظاهر انه ليس بلعب
عند المصنف وسندهم قول صاحب الكشاف
ان الذكر الجهري ممنوع في القرآن في سورة طه

بقوله تعالى وان تجهر بالقول فانه يعلم السر واخفى
قلنا مجيبا لهم باجوبة قاطعة ان قول صاحب
البزازية في حرمة الدوران ليس بثابت لانه قال
انه لعب فلا نسلم كونه لعبا لان الذكر ليس بلعب
وكذا الذاكرين ليسوا بلاعبين فالذكر من افضل
العبادات والذاكرون من افضل العابدين دل
على فضيلة الذكر في العبادات قوله تعالى اتل ما
اوحي اليك من الكتاب واقم الصلوة ان الصلوة
تنهى عن الفحشاء والمنكر ولذكر الله اكبر والله يعلم
ما تصنعون دل على افضلية فضيلة الذاكرين
قول النبي صلى الله عليه وسلم ذاكر الله حبيب الله
وقال عليه الصلوة والسلام ذاكر الله في الغافلين
كالشجر الخضراء في وسط الجحيم فاحاديث نبينا
ونبي الثقلين ناطقة في فضيلة الذكر والذاكرين
فجاحده كافر العياذ بالله تعالى ان اكون مع
الجاحدين فحرمته ليس بثابت لا بالقرآن ولا
بالحديث واما اباحة الذكر وفضيلته ثابتة
بالقرآن والحديث فدليلنا هذا على منع كونه
لعبا ولئن سلمنا ان الدوران لعب ولكن لا نسلم

انه حرام لانه لعب حلال كما اشار بقوله تعالى قل الله
ثم ذرهم في خوضهم يلعبون الآية فاللعب بالمباح
مباح كما ان اللعب باللحية والعمامة والثوب
مباح والذكر عبادة ومباح في نفسه والدوران
والحركة بهذا المباح مباح فهذه اللعب من قبيل
المباحات واما قول صاحب جامع الفتوى
مستحل الدوران كافر فجهل محض وخطأ فاحش
لان الامام الشافعي مستحله فلزم من تكفير المستحل
تكفير الامام من المجتهدين فلزم على تكفير المجتهد
القتل والرجم في شريعتنا ان لم يتب واما قول
صاحب البزدوي وحرمته صحيح بنفس صريح
فليس بثابت لان تشبه الحديث من كان
يلبس المسح وشد الزنار ويعبد الاصنام فظاهر
ان ذاكرين الله بالحركة والدوران ليسوا بمشبهين
انفسهم المشركين الباطلين بل هم كانوا مشبهين
انفسهم الى طواف الحاج والى الملائكة المسبحين
الدوارين حول العرش فمذهبنا معلوم بحمل المؤمن
على الصلوح كما قال عليه الصلوة والسلام
حمل المؤمن على الصلاح فمن شبه دوران الصوفية

على رقص المشركين فانّه تشبّه زور وبهتان لهم
سوء الظنّ وسوء الظنّ كفر عندنا واما قولهم
رقص احدثه السامريّ فلا نسلّم انّ الدّوران يكون
رقصًا فاطلاق اسم الرقص عليه لا يصحّ لا من حيث
الشرع ولا من حيث اللّغة امّا الشرع فرقص
السامريّ للتّعبد الى العجل مشركًا بالله مدّعيا بالوهيّة
العجل فظاهر انّ الصّوفية موحّدون الله عابدون له
بالدّوران واما من حيث اللّغة فالرّقص هو اللّعب
بالطبل والمزمار في مجلس الفسق مجتمعا ومعلوم
انّ الدّوران ليس من هذا القبيل ولئن سلّمنا
انّه رقص ولكن لا نسلّم كونه من جنس الحرام لانّ قومًا
من الحبشة جاؤا في عصر النبيّ عليه الصّلوة والسّلام
الى بابه ثمّ يرقصون بالدف والمزمار فسمع عليه
الصلوة والسّلام فقال لعائشة رضي الله عنها
اتحبين يا حميراء ان تنظري الى زفنة الحبش قالت
نعم فامسك يدها بيده ففتح الباب فنظرت
من تحت ابطه الى زفنة الحبشة فالرقص مباح في
اهل السرور كما انّ الطبل مباح في طريق الحج والغزوة
والعيد في سرور المسلمين مباح هيبةً للقطاع

وصلابةً للمشركين ورغمًا للمنافقين فعلى هذا الرقص مباح
عندنا ودليل المسلمين الموحّدين الاصوليّين
انّ اهل القبلة لا يكفر به فتكفير اهل القبلة كفر
فهذه قاعدة متيقّنة في كتب المعتبرة كالمنار والمغني
وجوابنا جواب اهل المتصفين من اهل الحق واليقين
ان يقال ان صاحب البزازيّة ليس من المجتهدين
ولا من طبقات المقلّدين ولا من مقلّدي المقلّدين
وكذا صاحب البزدويّة فانّه من الذّين لا يعلمون
يمينهم عن يسارهم واما صاحب الجامع الفتوى
جاء في عصر سلطان مراد خان بمدينة ادرنه فحرّر
كتابه فيها واما صاحب الكشاف فهو معتزليّ
المذهب فكلامه لا يكون دليلا لنا لانّه خارج
عن مذاهب الاربعة فانّه خارج عن طبقات المجتهدين
والمقلّدين وتخليص الكلام لا دليل في حرمة الدوران
كنصّ القرآن والحديث وكذا الكلام في حرمته من الامام
الاعظم مع انّ الشافعيّ جوّزه والتشفع جائز في بعض
العبادات فانّما تشفّع في الذكر كما تشفّع في صلوة
الجنازة وقال صاحب الكواشي في تفسيره
وصاحب المدارك في تفسيره في قوله تعالى

يا ايها الذين آمنوا اذكروا الله ذكراً كثيراً في سورة
الاحزاب اى بما هو اهله من التهليل والتكبير والتقديس
قياماً وقعوداً وعلى جنوبهم مرضى واصحاء ليلاً
ونهاراً سراً وجهراً براً وبحراً سكوناً وحركةً وعلى
كل حال وقال النسفي في تفسيره المسمى بمدارك
وامام الواحدي في تفسيره الوسيط الذكر من جملة الفرائض
واعلان الفرائض اولى واحب اذ فيه اقتداء الناس
وازالة غفلتهم وايقاع الذكر في قلوبهم دفعاً
للتهمة كما صرح البيضاوي وعلامة الزمخشري في
تفسيره رأيت بان الاخفاء في النوافل اولى والاعلان
في الفرائض اولى واحب اذ فيه اقتداء الناس
وازالة غفلتهم وايقاع الذكر في قلوبهم فهذه النقاية
جواب لمن طعن الذكر الجهري بل توبيخ له وقد اشار
عليه الصلوة والسلام الى اعلانه واكثاره واجهاره
والتواجد بقوله تعالى اذكروا الله ذكراً كثيراً حتى
يقول المنافقون انكم مراؤن رواه انس وفي
رواية اكثروا ذكر لا اله الا الله حتى يقولون انه
مجنون رواه ابى سعيد الخدري جعلنا الله واياكم
من زمرة الموحدين ولا يجعلنا من حزب المعاندين

والحمد لله

والحمد لله رب العالمين تمت الرسالة التي
جمعها ركن الاسلام قدوة الفضلاء الكرام والكبراء
الفخام ذو القدر والاحترام المختص بمزيد عناية
الملك العلام المسلم بين الخواص والعوام لا سيما
بين الموالي العظام مفتي الاناس والانام الشهير
بمفتي علي جلبي بين علماء اهل الاسلام مظهر
الحق لاهل الانصاف مجرداً عن التعصب والاعتساف
لا لاهل العناد والانكار من سوء الاخلاف
يسر لنا حسن العاقبة بحرمة اشرف
الاشراف صلى الله عليه
وآله الموصوفين
باحسن الاو
صاف

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni kayıt No 3093
Eski kayıt No